

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXXIII, št. 3
Hrastnik, 10.10.2003

STEKLAR

GLASILO POSLOVNE SKUPINE STEKLARNA HRASTNIK

Poslovanje januar - junij 2003

Novi sodelavci

Ekologija

Frankfurt Tendence 2003

Razvojne usmeritve v steklu

20 ključev - nova organiziranost

Zunanja presoja

Nova vzorčna soba

Dobro poslovanje P-7

Opal - poslovanje in remont

Opal - novi sodelavec

Družabno srečanje v Gorah

Stedek - novi direktor

Sindikata

Gasilski kotiček

Kadrovske novice

Iz zapiskov g. Hofbauerja

MISLI UREDNIKA...

V tokratni jesenski številki našega glasila vam predstavljamo del poslovnega dogajanja, ki je bil kljub dopustniškemu času dokaj pester. Kot osrednji dogodek meseca avgusta je vsekakor udeležba Steklarne Hrastnik - Vitrum in družbe Stedek na vsakoletnem Frankfurtskem sejmu Tendence, kjer se zbere večina pomembnejših proizvajalcev in trgovcev steklenih izdelkov. Več o tem v prispevkih obeh družb in v prispevku generalnega direktorja Steklarne Hrastnik -

skupina mag. Stojana Binderja, ki ocenjuje poslovanje celotnega sistema Steklarne Hrastnik v prvi polovici letošnjega leta in predstavlja nekatere posodobitve, ki smo jih pridobili letos.

Od našega zadnjega javljanja so se nam pridružili nekateri novi sodelavci, ki jih prav tako na kratko predstavljamo v današnji številki. Poleg poročila o poslovanju družbe Opal Hrastnik, ki ga je pripravil direktor Franci Zajc, pa smo za vas v objektiv fotoaparata ujeli tudi del družabnega srečanja v Gorah, ki so ga v počastitev 40.- letnice sodelovanja z družbo RZB pripravili v Opalu za zaposlene.

Naj bo dovolj o vsebini današnjega steklarja za katero upam, da vas bo pritegnila za kakšno urico k branju v teh čudovitih jesenskih dneh.

*Glavni urednik
Soniboj Knežak*

Prenovljen vhod v upravno stavbo

Poslovanje Steklarne Hrastnik v prvi polovici letošnjega leta

Letošnji obisk na sejmu v Frankfurtu konec meseca avgusta je utrdil naše prepričanje, da v svetu še vedno ni konec recesije tudi na področju proizvodnje steklenih izdelkov. Kljub temu sem bil z dogajanjem na našem razstavnem prostoru zadovoljen, saj smo očitno našli tržno nišo, ki omogoča dinamičen razvoj in rast podjetij poslovnega sistema Steklarne Hrastnik. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da bodo naše proizvodne kapacitete imele delo tudi v naslednjih mesecih.

Uspešnost našega poslovanja dokazujejo tudi poslovni rezultati doseženi v prvih šestih mesecih letošnjega leta, saj smo prihodke od prodaje naših proizvodov in storitev povečali za 15% glede na lansko leto, stroški materiala, blaga in storitev in odpisi vrednosti sredstev so nižji kot v enakem obdobju lanskega leta, povečali so se le stroški dela, kar je v največji meri posledica usklajevanja izhodiščnih plač po dogovoru o politiki plač v RS.

Dobiček oziroma celoten poslovni izid nekajkrat presega lanskoletni nivo, to pa so razlogi, zaradi katerih smo lahko zmanjšali dolgoročno in kratkoročno zadolženost podjetja, utrdili finančno moč ter se s tem dobro pripravili na remontna dela letos na H kadni peči, drugo leto na G kadni peči. Pot, ki smo jo izbrali pred leti, daje rezultate, ob vsakoletnem preverjanju naše politike, pa lahko ugotovim, da bo ta pot prava tudi v bodoče.

Prekritje južnega dvorišča skladišča gotovih izdelkov je pomemben prispevek k izboljšanju kvalitete dela v tej sredini, pozitiven vpliv pa je imelo tudi na delovne pogoje zaposlenih. Z obnovo vhodne avle v poslovno stavbo smo bistveno pripomogli k izboljšanju izgleda celotnega podjetja. To je pomembno tudi zaradi naših partnerjev, ki v Hrastnik ne prihajajo več zaradi nakupa cenene steklovine, temveč zaradi vrhunsko oblikovanih izdelkov višjega cenovnega razreda. Zunanji izgled Steklarne Hrastnik je zato pomemben faktor, ki lahko v veliki meri pripomore k doseganju tega cilja.

V letošnjem letu smo zamenjali tudi streho nad vsemi proizvodnimi linijami oziroma steklarskimi pečmi. Posebno so se razveselili nove strehe ročni steklarji, saj je ob dežju pogosto škropilo po njih, motilo proizvodnjo, obenem pa se je delala velika škoda na talilnih objektih.

Ob vseh dobrih rečeh, ki so se dogodile v prvi polovici letošnjega leta, pa moram žal omeniti tudi nesrečen slučaj z zastupitvijo 115 delavcev v jedilnici, ki jo upravlja podjetje Sodexho. Vsi zaposleni smo z veliko zaskrbljenostjo spremljali razvoj tega dogodka, saj je imel za obolele strahotne posledice. Zaradi velikega števila obolelih smo imeli tudi izpad v proizvodnji, zaradi česar je prišlo tudi do škode v podjetju. Na marsikaterem področju je bilo potrebno vskočiti in nadomestiti manjkajočega sodelavca oziroma sodelavko. V tej težki situaciji se je pokazala velika solidarnost zaposlenih v podjetju. Naj se, spoštovane kolegice in kolegi, ob tej priliki zahvalim vsem tistim, ki ste morali v teh vročih julijskih in avgustovskih dneh poprijeti za delo vašega kolega, zaradi česar smo omejili nastalo škodo v podjetju, kolikor se je dalo.

V mesecu oktobru nas čaka remont H kadne peči in pripadajočih proizvodnih linij. Za ta poseg smo se dobro pripravili in prepričan sem, da bomo opravili vsa, s planom zastavljena dela. Zaradi nujno potrebnega remonta bo seveda prišlo do izpada proizvodnje, vendar sem prepričan, da bomo z nekoliko povečanimi kapacitetami peči in nekoliko boljšo proizvodnjo ta izpad nadoknadili v najkrajšem možnem času. O samem remontu bo več informacij v naslednji številki glasila Steklar.

mag. Stojan Binder

Novi sodelavci

TATJANA VAJDIČ

Tatjana Vajdič je s 1.9.2003 v Steklarni Hrastnik - skupina d.d. nastopila službo kot varnostna inženirka. Ker je delovno področje novo za celoten poslovni sistem, smo se odločili, da vam na kratko predstavimo tako delovno mesto kot Tatjano osebno.

Na kratko - kdo je Tatjana Vajdič?

Rojena sem 29.04.1965, po horoskopu torej (trmasti) bik. V osnovno šolo sem hodila v Trbovlje, kasneje pa sem se odločila za Srednjo gradbeno šolo v Ljubljani. Mogoče boste preseščeni, zakaj ravno gradbena šola. Že v osnovni šoli mi je psiholog, ki mladim svetuje pri izbiri nadaljnega šolanja, dejal, da me zanima preveč stvari in da naj rajši izberem gimnazijo, da pridobim še štiri leta za odločitev. Toda v tistem času sem imela sosedo, ki je bila po poklicu inženirka gradbeništva. Ženska je bila moja vzornica in tako sem vsaj za silo skušala slediti njenemu vzoru. Toda tega poklica nisem nikoli zares opravljala. Študij sem namreč nadaljevala na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, smer Varstvo pri delu. Študij me je zanimal predvsem zaradi multidisciplinarnosti poklica - združuje namreč veliko področij. In tako sem danes varnostni inženir in do sedaj še nisem nič obžalovala.

Zasebno pa imam družino, dva nadobudna fanta, ki zahtevata vsak svoj delež pozornosti.

Odločili ste se za poklic varnostnega inženirja. Glede na to, da je delovno mesto v poslovnem sistemu Steklarne Hrastnik novost, nam povejte kaj več o osnovnih

nalogah in zadolžitvah varnostnega inženirja.

Osnovne naloge in zadolžitve varnostnega inženirja so določene z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu in Zakonom o varstvu pred požarom. Tako da moje delo obsega predvsem urejanje teh dveh področij z vsemi podzakonskimi predpisi. Glavne naloge pa so: načrtovanje, organiziranje in nadziranje izvajanja in spoštovanj predpisov ter ukrepov na področju varnosti in zdravja pri delu in požarnega varstva, usposabljanje iz VZD in VPP, skrb za zdravniške preglede, raziskave in izpolnjevanje zapisnika poškodb pri delu, vodenje predpisanih evidenc, sodelovanje z inšpekcijskimi organi, itd..

Kje ste bili nazadnje zaposleni? Lahko potegnate nekaj vzporednic med preteklim in sedanjim delovnim mestom?

Nazadnje sem bila zaposlena v Sinetu. V Sinetu sem naloge varnostnega inženirja opravljala za več pogodbenih strank, katerih lokacija je bila širše območje Zasavja (Ljubljana, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Celje), tako da sem bila veliko na terenu. Okusila sem tudi delo vodje, saj sem bila vodja oddelka v Sektorju varstva pri delu (organizacija, vodenje, delo z ljudmi, itd.). V sami osnovi je delo v Poslovnem sistemu

Steklarne Hrastnik enako, le da se opravlja samo za podjetja v okviru Poslovnega sistema. In ker sem na področju varstva pri delu zaposlena sama, pač odpade delo vodje, torej je manj direktnega organiziranja dela drugih. Je pa zato drugega dela dovolj - poslovni sistem je precej velik, tri odvisne družbe, tako da bo potrebno kar precej organizacije in koordiniranja.

Se to zdi samo meni ali je varnostni inženir bolj "moški" poklic? Če vprašanje zastavim malo drugače - kako je delati v poklicu, kjer prevladujejo moški?

Mogoče. Nikoli nisem razmišljala v to smer, da bi ločevala poklice na moške in ženske. Se zgodi, da ženske velikokrat bolje opravimo t.i. "moško" delo. Je pa res, da se na raznih seminarjih in srečanjih večinoma srečujemo z moškimi kolegi. In če še malo bolj razmislim - na tem področju smo bili v Sinetu pravzaprav malo posebni. Tam je bilo na področju varstva pri delu zaposlenih kar precej žensk.

Če pomislim za nazaj, je res, da sem si izbirala bolj tehnične poklice. V srednji šoli v Ljubljani je bilo od 46 učencev v razredu samo 11 deklet, tako da smo bile v redovalnico vpisane z rdečo barvo. Ampak če te delo veseli, je popolnoma vseeno, če je ta poklic stereotipno označen kot "moški". Bolj je pomembno, da ga opravljaš dobro.

V čem vidiš prednosti opravljanja svojega dela kot ženska?

Smo bolj zvite... Šalo na stran. Smo bolj potrpežljive, bolj diplomatske. Marsikateri konflikt znamo rešiti z večjo mero občutka. Zdi se mi, da se prednosti ženske pokažejo predvsem v konfliktnih situacijah. Znanje imaš ali pa ne diplomatske spretnosti pa so mogoče na splošno bližje ženski duši.

Prehod oz. menjava službe je vedno precej stresno. Povejte nam, kaj vas je na novem delovnem mestu presenetilo? Kaj je bilo drugače od pričakovane?

Menjava službe je bila v tem mojem primeru res precej stresna, saj smo se na Sinetu dobro razumeli in z nekaterimi postali tudi bližji prijatelji, kar bomo, upam, ostali še naprej. Če menjaš službo, kjer si se s sodelavci dobro razumel, je malce težje.

V Steklarni me je presenetila predvsem urejenost - tako organiziranost poslovnega sistema kot fizična urejenost. Vse stoji na svojem mestu. Seveda so tudi tukaj še možne izboljšave, najde se še kakšna pomanjkljivost, toda na splošno je vtis o podjetju dober. Tudi aktivnosti na tem področju je veliko - 20 ključev, ISO. Skratka, težnja k redoljubnosti, preglednosti. Presenetilo me je tudi, da se ljudje zanimajo za moje delovno mesto. Glede na to, da sem tukaj

S čim mislite, da najbolj pozitivno izstopate med ljudmi?

Teško je ocenjevati samega sebe. Ne zdi se, da v čem prav posebej izstopam. Stremim pa k temu, da gledam na svet z optimizmom in da poskušam tudi slabe dni premagati s smehom. Mogoče bi lahko dejala, da sem dobro organizirana in disciplinirana ter da zastavljene cilje vedno poskušam uresničiti. Ne maram pa hinavščine in zahrbtnosti. Menim, da smo dovolj civilizirani, da zmoremo reševati probleme iz oči v oči.

Kako po naporni službi preživljate svoj prosti čas?

Prosti čas preživljam v krogu družine. Sprošča me delo na vrtu, imamo pa tudi novega družinskega člana - 3 mesece starega nemškega ovčarja. Drugače pa preživimo veliko časa v naravi - na prehodih, pa kdaj kakšno popoldne na kolo, kdaj na kakšen izlet v gore, čez zimo enkrat tedensko v bazen. Po dolgem času sem lansko zimo zopet stopila na smuči otrokom je potrebno biti za vzgled. No, samo sta bolj hrabra kot jaz in po strminah drvita hitreje. Včasih sem rada pletla, zdaj pa... Vedno manj časa. Smo se bolj usmerili na skupinske aktivnosti.

Pa še sporočilo za bralce Steklarja...

Usoda je tako nerazumljiva, ker je tako nevljudna: vstopa, ne da bi potrkala. Nasmehajte se prijatelju, sodelavcu ali sosedu in ga vprašajte: Kako si? Nasmeh nič ne stane, vendar veliko pomeni.

Tatjana je izredno simpatična in topla oseba. Je odkritosrčna, odločna, v sebi ima dovolj moči za premagovanje težav, ki se tako rade pojavijo skozi življenje. Je družabna, komunikativna, z dobrim občutkom za ljudi. Verjamem, da se v življenju resnično drži tega, da je z nasmehom mogoče doseči veliko in da je čar njene osebnosti ravno v tem, da je njen nasmeh iskren.

Mojca Lavrič

NOVO DELOVNO PODROČJE - EKOLOGIJA

Darja Zelenšek, analitik ekolog

Ekologija in skrb za minimalno obremenjevanje okolja je ena od skupnih vrednot poslovnega sistema Steklarne Hrastnik. Na operativnem nivoju so za izpolnjevanje zakonskih obveznosti s tega področja odgovorna posamezna podjetja v poslovnem sistemu, strokovna podpora pa je na podlagi pooblastila na razpolago v podjetju Steklarna Hrastnik - Vitrum d.o.o.

Za strokovno podporo, za spremljanje zakonodaje na področju varstva okolja ter koordiniranja aktivnosti na področju ekologije in varstva okolja med posameznimi družbami v poslovnem sistemu je zadolžena ga. Darja Zelenšek. Z njo smo opravili kratek pogovor, da bi nam bolje predstavila novo delovno področje v poslovnem sistemu.

komaj kratek čas, pa se ljudje že obračajo po pomoč k meni, iščejo nasvete s področja varstva pri delu. Priznam - prijeten občutek.

V sedanjih službi ste šele približno mesec dni. V katero smer ste si začrtali vaš delovnik? Kakšni so vaši načrti?

Prvo, kar bi rada je, da spoznam poslovni sistem Steklarne - kaj se dela, kje se dela, kako se dela, kdo dela, kam kdo spada in kako je urejeno področje varnosti in zdravja ter požarnega varstva. Prvi koraki so bili storjeni že v tednu uvajanja v delo in sedaj samo še nadgrajujem. Zaposleni v vseh podjetjih so pripravljeni priskočiti na pomoč, mi kaj pokazati, me kaj novega naučiti.

Načrti za naprej pa so povezani predvsem z izboljšavami na področju dela, ki ga pokriva.

Že imate kakšne predloge za izboljšavo varnosti v družbah v poslovnem sistemu? Ste že opazili kakšne pomanjkljivosti, na katere bi bilo potrebno opozoriti?

Glavna in velika pomanjkljivost je uporaba in nošenje osebne varovalne opreme in pa kajenje. Rada bi, da se varnost pri delu še izboljša. Nova zakonodaja na tem področju je namreč kar stroga - več je poudarka na preprečevanju poškodb in nesreč, obiski inšpektorjev so pogostejši, prilagoditi se bomo morali zahtevam evropske unije.

Rada bi dosegla predvsem to, da se zmanjša število poškodb pri delu, tiste pa, ki se pojavijo, da so dobro in podrobno raziskane. Ker sem tukaj šele kratek čas, zaenkrat še iščem informacije, iščem pomanjkljivosti. Predlogi in ukrepi pridejo, ko bom prepričana, kaj storiti, da se bodo te pomanjkljivosti izboljšale.

Gospa Darja, pa nam najprej, prosim, na kratko opišite naloge vašega delovnega mesta za kaj ste zadolženi kot analitik - ekolog?

Zadolžena sem za spremljanje zakonodaje na področju varstva okolja ter opozarjanja na novosti. Potrebna je tudi organizacija med odgovornimi v podjetjih v poslovnem sistemu ter družbo Sinet d.d., ki je s strani Steklarne Hrastnik - skupina d.d. pooblaščen in ima dovoljenje za opravljanje strokovnih nalog na področju ekologije. Prav tako mora nekdo spremljati in voditi evidence na področju ravnanja z odpadki ter skrbeti za ažurno izdelavo načrta na tem področju. Potrebno je tudi

spremljati ter voditi evidence o izvajanju monitoringov odpadnih voda, emisij snovi v zrak ter emisij hrupa v okolje. Ker je področje novo, se je potrebno stalno dodatno izobraževati in usposabljanje, da si lahko pristojen za izvajanje nalog na področju varstva okolja. Pomembna naloga je izvajanje ukrepov za pridobitev okoljskega dovoljenja po IPPC direktivi.

Nam lahko poveste kaj več o načrtu gospodarjenja z odpadki? Povzročitelj odpadkov, pri katerem v enem gospodarskem letu nastane najmanj 150 ton odpadkov ali najmanj 200 kg nevarnih odpadkov, mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki. Ta načrt

je potreben za obdobje 4 let. Vsebovati mora poglavja o nastajanju odpadkov in predvidenih trendih njihovega nastajanja, načrtih ter ukrepih za preprečevanje oz. zmanjševanje nastajanja odpadkov, o obstoječih in predvidenih načrtih ravnanja s proizvedenimi odpadki ter o obstoječih in načrtovanih objektih in napravah za odstranjevanje odpadkov.

Povzročitelj odpadkov mora poleg navedenega načrta voditi tudi evidenčni list o ravnanju z odpadki - to pomeni, da mora voditi evidenco, katere in koliko odpadkov smo odposlali prevzemniku odpadkov.

Omenila bi še, da Upravi RS za varstvo narave vsako leto do 31. marca oddamo poročilo o proizvedenih odpadkih ter ravnanju z njimi. Na podlagi tega poročila potem Uprava določi višino takse za povzročitelje večje količine odpadkov.

Kakšne so zahteve za pridobitev obratovalnega dovoljenja oz. kakšne so obveznosti podjetja na področju ekologije?

Evropska direktiva za 96/61 za celovito preprečevanje in nadzor onesnaževanja (direktiva IPPC) kot osnovna direktiva EU na področju preprečevanja industrijskega onesnaževanja določa načela, ki jih je potrebno upoštevati pri enotnem dovoljenju obratovanja industrijskih obratov. Slovenska podjetja morajo tehnološke postopke prilagoditi tej direktivi do leta 2007. Bistvo direktive je varovanje okolja pred nezaželenimi vplivi s pomočjo uporabe najboljše razpoložljive tehnike (BAT) do meje ekonomičnosti in tehnično izvedljivih pogojev. Pri določanju tehnike BAT

je potrebno posebno pozornost nameniti temu, da se uporablja tehnologija, pri kateri nastaja malo odpadkov, ki porabi manj nevarnih snovi, da se čim več snovi da reciklirati in regenerirati, pomembno pa je tudi preprečevanje nesreč, ki bi lahko vodile v tveganje za okolje.

Če bomo na podlagi presoje pristojnega organa izpolnjevali našete zahteve, bo podjetju izdano posebno dovoljenje za obratovanje. Dovoljenja se izdajajo za določen čas z možnostjo podaljšanja seveda ob pogoju, če podjetje še naprej izpolnjuje vse pogoje kot ob prvi pridobitvi. Kot bodoči član Evropske skupnosti se bomo morali do konca leta in potem vseskozi znova prilagoditi direktivi IPPC.

Katero je po vašem mnenju najšibkejšo področje poslovnega sistema na področju ekologije in varovanja okolja? Katera področja bi izpostavili kot najbolj pereča in da zahtevajo posebno pozornost?

Najbolj pereč problem je še vedno t.i. ekološki otok. Urejeni so namreč žičnati boksi za ločeno zbiranje odpadkov, vendar se dogaja znova in znova, da odpadki niso ločeni. Celo to, da so odloženi kar poleg boksov. Takšna dejanja kažejo na nizko kulturo, na nespoštovanje okolja in predpisov. Skratka - malomarnost. Potrebno bi bilo dvigniti zavest ljudi, vendar kaže, da bodo za to potrebni bolj drastični ukrepi kot le opozorila.

Kaj pa se je v skrbi za okolje v podjetju že naredilo?

Izdelano je bilo poročilo o vplivih Steklarne Hrastnik na okolje, ki zajema opis dejanskega stanja

okolja, opis značilnosti objekta in dejavnosti v njem, opis in ocena pričakovanih vplivov na okolje, vrednotenje vplivov na okolje ter sklepna ocena sprejemljivosti obremenitev in sprememb okolja. Menim, da smo sanirali že ogromno stvari, ki so bila navedena v tem poročilu (izdelalo ga je podjetje Sinet d.d.) ter da izvajamo veliko aktivnosti, ki jih zahtevajo okoljevarstveni ukrepi. Če jih naštejem samo nekaj - ločeno zbiramo odpadke, redno izvajamo monitoring odpadnih voda, redno izvajamo meritve emisij v zrak, imamo urejeno skladišče nevarnih snovi in tako dalje. Delno se že izvajajo tudi ukrepi za zmanjšanje emisij hrupa v naravno in življenjsko okolje.

Kakšna so vaša pričakovanja? Bomo zmogli v podjetju dvigniti raven zavesti vseh zaposlenih v skrbi za okolje?

Zavest vseh zaposlenih v skrbi za okolje se bo hočeš nočeš pač morala dvigniti. Standardi, ki jih moramo doseči, so visoki, posledice pa precej drastične, če nam ne bo izdano obratovalno dovoljenje. Ob tej priložnosti bi opozorila, da lahko vsak posameznik prispeva k varovanju okolja po svojih močeh. Že s takšnimi malenkostmi, kot je dosledno in

pravilno ločevanje odpadkov, naredimo veliko. Želim in pričakujem večje sodelovanje vseh zaposlenih v poslovnem sistemu, da bo okolje, v katerem dnevno preživijo veliko časa, urejeno, čisto in s tem vsem v veselje.

Nas lahko primerjate s kakšnim podobnim podjetjem v tujini - smo v skrbi za okolje "enakovredni tekmeč"?

Na področju ekologije oz. varovanja okolja smo povsem primerljivi s steklarnami po vsej Evropi. Vedno pa moramo stremeti k boljšemu, varnejšemu, čistejšemu okolju.

Ekologija je v bistvu biologija okolja. Narava se lahko do neke mere res obnavlja sama, ampak ob tempu, ki ga diktiramo ljudje, je nemočna. Zato pomislite, preden boste naslednjič vrgli samo en majhen papirček poleg koša če ne zaradi urejenosti in doseganja predpisov in direktiv, pa zase in za prihodnost svojih otrok.

Pogovarjala se je
Mojca Lavrič

TENDENCE LIFESTYLE FRANKFURT (22.8. - 26.8. 2003)

Življenjski slog namesto produktivnih skupin: inovativna zasnova sejma **Tendence Lifestyle** odpira trgovini povsem nove poti do kupcev. V ospredju je potrošnikovo vedenje, zato je bil sejmski program razdeljen skladno z različnimi življenjskimi slogi. Trendi so tako preglednejši, izbor izdelkov za učinkovito pospeševanje prodaje in uspešno pozicioniranje pa lažji. Med 4000 razstavljalci na največjem strokovnem jesenskem sejmu izdelkov široke potrošnje na svetu je bilo mogoče najti sveže ideje za danes in jutri.

Frankfurtski sejem je vedno vir navdiha, ker nudi nove poglede na trg in daje vrsto novih idej, ki lahko aktivno zaznamujejo prihodnost. Tako smo že februarja letos, ko smo prvič predstavili nekaj izdelkov blagovne znamke VITRUM, dokončno ugotovili, da je prava naša nova začrtana pot; da hočemo postati prepoznavni z lastnim programom, pridobivati nove kupce in trge, se otresti odvisnosti od velikih, obstoječih kupcev ter z lastno blagovno znamko VITRUM graditi svojo identiteto in imidž. Na letošnjem sejmu Tendence smo se

Serija Impilabile

prvič predstavili v konceptu pogrnjene mize z družino izdelkov IMPILABILE naše blagovne znamke VITRUM. Predstavili smo izdelke, ki jih že imamo v rednem prodajnem programu (vaza, vrč, dva tipa kozarcev in skled), z vzorci iz stekla in pleksija pa prikazali nadaljnjo širitev družine IMPILABILE (vrč in kozarec z notranjo strukturo, svečniki, pepelniki, sadne kupe), kar nam je cilj realizirati do naslednjega sejma AMBIENTE - februar 2004. Eden izmed pomenov naše znamke je **kultura**, in sicer kultura postrežbe - prava pijača in hrana v pravi izdelek na lepo pripravljeni in pogrjnjeni mizi. In takšna miza na sejmu Tendence v Frankfurtu je bila močno opazna, prodajni

Razgovori s predstavniki Glaskocha

Miza s predstavljenimi izdelki blagovne znamke Vitrum

program pa potrjen kot pravi. Kot tržno naravnano podjetje želimo poleg svojih sposobnosti upoštevati tudi zorni kot ciljnih skupin, njihove potrebe, stališča, zaznave, imidže in tako razvijati izdelke ne samo do ravni pričakovanih, ampak tudi na ravni razširjenih in potencialnih izdelkov. S tem mislimo skupine izdelkov enotnega designa za različne uporabe, s konstantno ponudbo, z vzgajanjem potrošnikov, za katere namene so posamezni izdelki, z vzbujanjem potreb po različnih izdelkih, s primernim načinom ponudbe...

Naša pričakovanja na sejmu Tendence smo izpolnili:

- kot majhen proizvajalec izdelkov široke potrošnje smo se znašli med velikimi svetovnimi giganti,

pa smo se tako z razstavnim prostorom kot programom dostojno predstavili in bili opazni;

- obiskala nas je glavna obstoječih kupcev, pa tudi novi kupci;
- z našim največjim kupcem Glaskoch smo opravili pregled dosedanjega sodelovanja in ga ocenili kot uspešno, s trdnimi podlagami za nadaljnji razvoj;
- prvič smo predstavili pogrnjeno mizo blagovne znamke VITRUM in pridobili vse podlage za izdelavo strategije uvajanja znamke in širitev družine IMPILABILE.

Majda Krošlin

Sejem Tendence so letos zaznamovale spremembe, ki odpirajo novo poglavje v dogajanju na tem velikem svetovnem sejmišču. Na eni strani so nekateri pomembni ponudniki in proizvajalci stekla za namizni program, ki jih ne moti neprimeren datum in prestavljanje v nove paviljone; njihov nastop je celo obsežnejši in bolj odmeven. Drugi ponudniki (ne samo mali in nepomembni) pa enostavno niso več prisotni na tem sejmu.

Obiskovalci sejma so stvari vzeli v svoje roke: obisk je drastično zmanjšan v primerjavi z dosedanjimi sejmi, vendar stojnice prisotnih pomembnih razstavljalcev tega niso posebej občutile.

A) Trendi:

1. Običajen pregled popolnega in delnega namiznega programa je omejen zaradi odstotnosti pomembnih ponudnikov v paviljonu 10 (le-ta je bil zaprt). Vsekakor ostajata tržna in programska prepoznavnost posebni orodji; prezentacija (pogrinjki) je vrhunska, pozicioniranje v dani situaciji

Nova svečnika Impilabile

- enkratno (npr. Nachtmann).
2. Ponudniki stekla (steklarne) za namizni program so na Tendence nastopili zelo "liberalno" s paletto svojih programov (deloma kar s pogrinjki) in tako bolj igrivo nanizali svoje programske in tehnološke dosežke. Zanimiva je npr. programska sinteza različnih proizvodnih zmoglosti (npr. Libbey - R. Leerdam - Crisa).
 3. Ponudniki darilnih programov oziroma generatorji trendov so mojstri kreativnosti; a Glaskoch je vodilni tako po velikosti stojnice, atraktivnosti prezentacije in izboru programa.
 4. Specialistov in ekskluzivnih steklar na Tendence ni bilo.

B) Tehnologija:

1. Avtomatsko stiskano in pihano (H-28 ali Olivotto) sta tehnologiji, ki v podporo designerjev in tržnikov bogatita dosežke aplikativnih tehnologij - npr. zunanje in notranje strukture, strukture na dnu itd.

Nova pepelnika Impilabile

2. Polavtomatsko stiskani izdelki so še vedno aktualni, a morajo biti na meji zmožnega in obogateni z dekoracijo (npr. IVV). So tudi inspiracije za masovno proizvodnjo.
3. Tehnologija centrifuge je v domeni avtomatske in polavtomatske proizvodnje. Vrhunske dosežke beleži Glasax, ki tehnologijo 4-sekcijske avtomatske centrifuge vkomponira v programsko ponudbo brez prave konkurence.
4. IS tehnologija je predmet široke palete izdelkov namiznega programa; steklarne brez te ponudbe so prej izjeme kot pravilo.
5. Dekoracija je vsemogočna - spreminja videz in daje smisel izdelkom ne glede na tehnologijo izdelave. Obvladajo jo tako proizvajalci steklenih izdelkov kot dekoraterji in ponudniki delnega ali kompletnega namiznega programa.

C) Programi:

1. Bolj kot doslej je opazna skupna programska profilacija (namembnost izdelkov) tako ponudnikov steklenih izdelkov (steklar) kot ostalih ponudnikov. Ponudba je usmerjena v kompletiranje izdelkov za namizni program (tudi samo steklenih) v smislu pogrinjkov in ob podpori orodij tehnologije in dekoracije.
2. "Mednarodni" programi so domena velikih proizvajalcev (in ponudnikov) steklenih izdelkov. Skupne točke se kažejo na namembnosti, designu, vrsti tehnologije, steklu (barva) in dekoraciji. Tudi embalaža je vizualno primerljiva ne glede na državo izvora (npr. Turčija).

Slavko Marcen

Utrip sejma Tendence 2003 in odziv na blagovno znamko "Vitrum"

Tokratni sejem TENDENCE 2003 bi lahko označila kot sejem mnogi minusov in plusov. Z minusi imam v mislih predvsem premnoge in temeljite organizacijske spremembe prireditelja Frankfurt Messe, medtem ko lahko naše priprave, predstavitev in opravljeno delo ocenim le pozitivno.

Frankfurter Messe se je že lani odločil v organizacijo obeh sejmov uvesti, za premnoge obiskovalce in razstavljalce nerazumljive, temeljite spremembe. Ne samo, da je tradicionalni prvi septembrski sejem prestavil skoraj v sredino avgusta, tokrat od 22. do 26.8.2003, ko je večina Evrope še globoko v počitniškem času, temveč je popolnoma spremenil tudi postavitveno shemo razstavnih prostorov. Tako smo bili v večini vsi primorani prilagoditi svoje razstavne prostore novi kvadraturi in jih prestaviti v povsem nove hale. Za prenekatero tradicionalne razstavljalce je postal razkorak med povečanimi stroški razstavljanja zaradi vseh sprememb ter predvidenimi učinki prevelik in so zaradi tega odpovedali udeležbo. Že znano slabše obiskanemu poletnemu sejmu je odsotnost mnogih pomembnih razstavljalcev prizadejala še dodaten udarec.

Vsekakor so se organizacijske spremembe poznale tudi na našem razstavnem prostoru. Tokrat so nas naši obiskovalci lahko našli v hali 8 in ne kot ponavadi v hali 9.1. Toda z veseljem lahko rečemo, da se je negativna statistika poznala le v številu obiskovalcev na našem razstavnem prostoru - cca. 20% manj kot na primerljivem lanskoletnim Tendence 2002. Kljub manjšemu obisku pa lahko našo predstavitev ocenimo pozitivno, saj smo uspešno izpolnili vse cilje, ki smo si jih za sejem zastavili.

Organizacijske spremembe so nam po dolgih letih razstavljanja omogočile izpolnitev naše že večkrat eksplicitno izražene želje po večjem razstavnem prostoru, ki

bi nam omogočil tudi nov način predstavitve našega programa. Tokrat nam je to uspelo in smo razstavljali na 36 m² - pridobili smo dodatnih 12 m² funkcionalnega prostora. Poleg tega pozitivno ocenjujem tudi našo prisotnost v hali skupaj z vsemi večjimi proizvajalci / našimi konkurenti na svetovnem trgu - Bormioli Rocco, Pasabahche, Durand, Crisal...

Torej nam je že sama pozicija zagotavljala pretok "pravih" obiskovalcev.

In na vse zgoraj omenjeno smo se tudi dobro pripravili. Že na februarskem sejmu AMBIENTE 2003 smo prvič samozavestno predstavili prve izdelke nove linije izdelkov pod našo blagovno znamko "VITRUM", o kateri ste lahko več prebrali v prejšnjem Steklarju. Takrat smo linijo tudi prvič testirali in po dobrem odzivu nadaljevali z aktivnostmi razvoja novih članov družine. Večji razstavni prostor nam je dal idealno priložnost posebne predstavitve celotne družine. K prvotnim "članom" (kozarcem IMPILABILE in RONDO) smo dodali še vrč, vazo ter dve skledi ter kozarce Impilabile nadgradili in diferencirali tudi z dodano strukturo. Hkrati smo pripravili tudi testne vzorce svečnikov, sadnih kup in pepelnikov, katere bomo dokončno pripravili v tem medsejmskem obdobju. S celotno skupino smo se uspeli približati našemu cilju - pogrneni mizi. In dodatni m² razstavnega prostora so nam omogočili predstavitev izdelkov aranžiranih v sklopu pogrnjene mize.

Predstavitev pa smo dodatno podkrepili še z ustreznim predstavitvenim letakom in povsem novim aktualnim katalogom za leto 2004.

Povsem ustrezen način predstavitve je privabil mnogo radovednih oči. Odziv pa lahko na kratko povzamemo:

Dober odziv potrošnikov, uspešna registracija blagovne znamke doma, že uveden postopek registracije na evropskem nivoju, hkrati pa jasen cilj Steklarne Hrastnik - Vitrum d.o.o. pozicioniranja našega podjetja in blagovne znamke na svetovnem trgu daje našim skupnim odločitvam pri formiranju družin izdelkov ter tovrstno dvigovanje uporabne vrednosti le-teh kvalitetno potrjuje. Hkrati pa

zagotovo vsem nam nalaga veliko odgovornost pravilnega trženja le teh. Prva naročila pa so že tu!

Eden od dveh prioritarnih ciljev naše predstavitve je bil tako uspešno izpolnjen.

Vsi izdelki bodo dobili tudi novo usklajeno ter moderno oblikovano embalažo in bodo tudi na ta način usklajeno identificirali naše podjetje in blagovno znamko. Kljub manjšemu številu obiskovalcev nam v petih dneh razstavljanja ni zmanjkalo dela. Obiskali so nas skoraj vsi naši največji in pomembni kupci, s katerimi smo v letošnjem letu v veliki meri usklajevali njihove potrebe in naše proizvodnje možnosti in kapacitete. Teme pogovorov pa so bile že temeljito usmerjene k planom za leto 2004, v katerem moramo zagotovo že računati z remontom G peči.

Že tradicionalno se je pri nas ustavilo največ obiskovalcev iz Nemčije ter Nizozemske. Na obeh, predvsem pa na relativno novem trgu Beneluxa, se pozna delo naših agentov. Na žalost moramo opaziti upad obiskovalcev iz vzhodnega dela Evrope. Kljub temu nas obiskujejo Poljaki, kjer imamo tudi po številu največ kupcev seveda v skupini t.i. vzhodnoevropskih držav.

Organizacijske spremembe so se najbolj poznale predvsem pri obiskovalcih, ki prihajajo iz drugih celin.

Tako je tokrat kar 72% obiskovalcev na našem razstavnem prostoru prihajalo iz Evrope (na zadnjih Tendencah 2002 66%). Delež ostalih pa se je porazdelil med obiskovalce iz Bližnjega Vzhoda, Južne Amerike (ki je tudi eno od naših novih tržišč) in Vzhodne Evrope.

Glede na nova organizacijska dejstva povezana z obema sejmoma, upravičeno veliko pričakujemo od prihajajočega sejma AMBIENTE 2004. Zaradi jasnih odgovorov, ki nam jih je dal tokratni sejem, nas čaka v pripravah na omenjeni dogodek mnogo dela. Prva prioritarna naloga je pridobitev večjega razstavnega prostora - cca. 40 m², saj bi se po organizatorjevih navodilih ponovno vrnil na manjši 24m² prostor. Ugotovitev, da oblikovalsko naš razstavni prostor ne ustreza več trendom ter želja po spremembi načina predstavitve naših izdelkov nas je pripeljala tudi do odločitve o prenovi oz. modernizaciji podobe našega razstavnega prostora. Do takrat pa moramo biti prav tako že pripravljene za premiero novih članov družine izdelkov blagovne znamke VITRUM z omenjenih novim designom embalaže. Hkrati bomo v ponudbo poskušali vključiti tudi dekorje ter tudi tako popestriti in razširiti program.

Načrti so torej veliki in bodo zahtevali timsko delo celotnega kolektiva. Pravilen in sistematičen razvoj ter pozitiven odnos vseh zaposlenih do naših izdelkov in dobro gospodarjenje z njim na trgu zagotavljajo uresničitev našega dolgoročnega cilja - povečanja tržnega deleža na slovenskem trgu in uspešen prodor blagovne znamke VITRUM in s tem imena Steklarne Hrastnik - Vitrum na evropsko in svetovno tržišče. Glede na dosedanje izkušnje lahko sklepam, da smo na pravi poti!

Damjana Gutenberger

METODA 20 KLJUČEV

Na podlagi analiziranja uvajanja metode stalnih izboljšav (Metoda 20 ključev) v preteklem obdobju in posebej pri uvajanju ključa 2 ORGANIZACIJA SISTEMA IN VODENJE S CILJI, smo ugotovili, da organiziranost skupin po načelu teritorialne pripadnosti ne daje pričakovanih rezultatov.

Spomladi smo začeli z reorganizacijo skupin v celotnem sistemu Steklarne Hrastnik. Pri tem smo upoštevali obstoječo organizacijo celotne družbe.

Število in organiziranosti so razvidni iz priloženih organigramov posameznih družb. Želimo zagotavljanje sledljivosti in prenašanja informacij od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor.

Naslednji korak je bil določitev posameznih ključev po hierarhiji, kar pomeni nivo, na katerem bo ključ uveden.

Metoda 20 ključev predvideva, da se strateški ključ (12, 17, 18, 19, 20) uvajajo na najvišjem nivoju skupin oz. v skupinah direktorskih kolegij.

Ključ (4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16) se uvajajo na srednjem nivoju oz. na nivoju skupine vodje sektorjev in služb.

Na nivoju operativne skupine se uvajajo ključ (1, 3, 6, 10, 11) ter po potrebi tudi še kakšen ključ iz srednjega nivoja (o tem odloča skupina sama).

Ključ 2 se uvaja v vseh nivojih. Poleg tega smo določili vloge in odgovornosti posameznikov pri uvajanju ključev.

Vloge pri uvajanju metode 20 ključev
GENERALNI DIREKTOR:

- Izdela strategijo, politiko in določa cilje za celovite akcije izboljšav.
- Postavlja težke ampak dosegljive cilje; vztraja na doseganju teh ciljev; priznava uspehe in proslavi uspeh.
- Prevzema glavno odgovornost za projekt 20 ključev in dolgoročno zavezanost sebe in organizacije.

- Potrjuje ljudi na pomembnih položajih na projektu (izbira strokovnjake za posamezne ključ).
- Potrjuje priznanja za delo na projektu; zagotovi sredstva in vire za uspešno implementacijo in hitro odločanje.

VODJA (DIREKTOR) PROJEKTA:

- Spodbuja proces uvajanja 20 ključev. Stalno spremlja proces

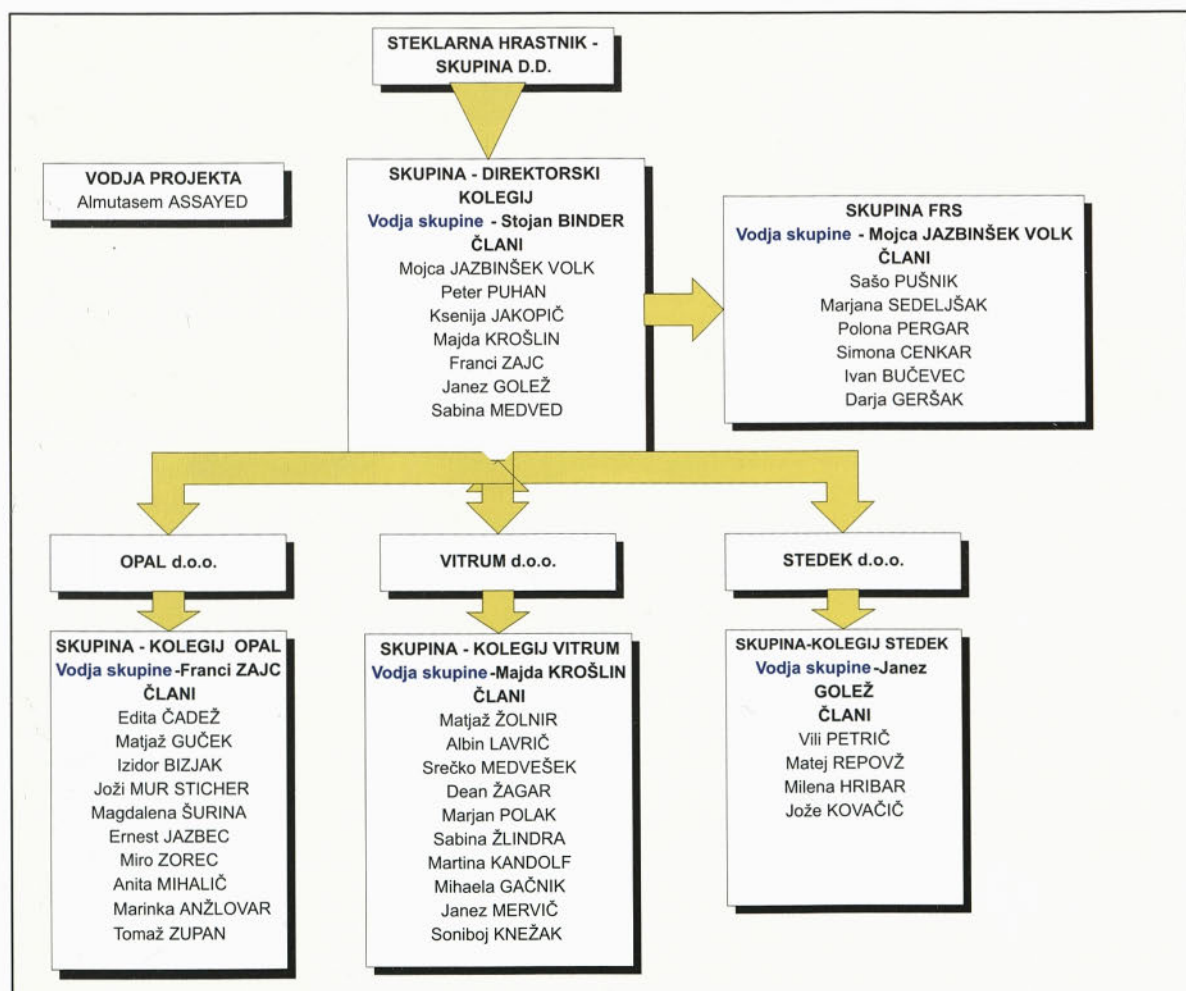
uvajanja metode, odkriva ovire na poti in jih skuša odpraviti.

- Pomaga in svetuje direktorju pri uspešnem uvajanju metode v podjetju.
- Pripravlja in organizira večnivojske sestanke.
- Razvije organizacijsko strukturo projekta.
- Načrtuje in vodi sestanke vodij uvajanja posameznih ključev in sestanke uvajalcev posameznih ključev.

- Načrtuje in organizira izobraževanje.
- Priskrbi material v zvezi z metodo 20 ključev.
- Svetuje v zvezi z metodo 20 ključev.
- Sodeluje z zunanjimi svetovalci.

DIREKTORJI HČERINSKIH PODJETIJ:

- Prevzemajo odgovornost za uvajanje metode v svojih podjetjih.
- Pripravijo osnovno politiko in določijo cilje za celovite akcije izboljšav v svojih podjetjih.
- Usmerjajo vodje uvajanja ključev (vodje sektorjev), strokovnjake za posamezne ključ in projektne vodje.
- Zagotovijo, da je vsak pravilno poučen o 20 ključih.
- Pripravijo dnevni red in vodijo večnivojski sestanek.
- Potrjujejo priznanja za delo na projektu; zagotovijo sredstva in vire za uspešno implementacijo in hitro odločanje.
- Pripravijo akcijske načrte za ključ 12, 17, 18, 19 in 20.
- Potrjujejo akcijske načrte vodij sektorjev.
- Spremljajo uresničevanje akcijskih načrtov in matrike za kontrolo uresničevanja ciljev ter nudijo pomoč, če je potrebna.
- Poročajo generalnemu direktorju o uvajanju metode v podjetjih.

VODJE SEKTORJEV - VODJE UVAJANJE KLJUČEV:

- Prevzemajo odgovornost za uvajanje metode v svojih sektorjih.
- Pripravijo akcijski načrt sektorjev.
- Pripravijo akcijski načrt za ključne 2, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15 in 16.
- Določijo prioritete ključne za svoje sektorje.
- Uvajajo prioritete ključne v svojih sektorjih.
- Potrjujejo akcijske načrte vodij skupin.
- Spremljajo uresničevanje akcijskih načrtov in ustrezno ukrepajo.
- Poročajo direktorjem o uvajanju ključev v sektorjih in skupinah.

VODJE SKUPIN:

- Prevzemajo odgovornost za uvajanje določenega ključa v svojih skupinah.
- Pripravijo akcijski načrt za ključne 1, 3, 6, 10 in 11.
- Določijo prioritete ključne za svoje skupine.
- Uvajajo prioritete ključne v svojih skupinah.
- Spremljajo uresničevanje akcijskih načrtov in ustrezno ukrepajo.
- Poročajo vodji sektorja o uvajanju posameznih ključev v skupini.

STROKOVNJAKI ZA KLJUČE:

- Pomagajo uvajalcem posameznih ključev in vodji projekta pri vzpodbujanju aktivnosti v zvezi z metodo 20 ključev.
- Služijo kot koordinatorji, svetovalci in učitelji ključev, za katere so zadolženi.
- Pomagajo vodji projekta pri pripravi razširjenih sestankov.

- Pomagajo vodji projekta pri spremljanju poteka projekta in pri spremembah načrtov.
- Mesečno poročajo vodji projekta o uvajanju ključa v skupinah.

Misel za razmišljanje:

“V 21. stoletju bo kakovost visoka norma. Ne bo dajala konkurenčne prednosti. Z njo ne bomo dobivali tekme. Kakovost bo vstopnica za tekmo. Če nimate visoke kakovosti in je stalno ne izboljšujete, ste lahko močno zaskrbljeni.”

Peter D. Wickens

Pojasnilo: izbrati in uvajati ključ pomeni: odločitev za sistematično napredovanje = postaviti si cilj + izdelati akcijski načrt + realizirati.

To torej pomeni, da se zavestno odločimo, da bomo stanje na določenem področju (ključu) sistematično izboljšali (tako, da se bomo dogovorili za aktivnosti, jih vpisali v akcijski načrt...). Te aktivnosti nam bodo dvignile raven našega delovanja, nam odpravile določene probleme, izgube... To bomo zaznali v izboljšanjem delovanju, prihranku, pa tudi višjem nivoju ocene delovne skupine.

Tista skupina, ki določen ključ izbere (izbere področje, kjer želi doseči napredek), izdelata tudi akcijski načrt. Zato je potrebno premisliti, kdo v hierarhiji naj si prizadeva za napredovanje na določenem področju.

Almutasem Assayed

Zaradi želje po stalnih izboljšavah v družbi bomo upoštevali vsa izrečena priporočila, ki sta jih zapisala zunanja presojevalca.

Odločitev vodstva je, da se zahteve standarda dosledno uveljavljajo v korist družbe. To pomeni, da morajo posamezni procesi prejeti obvezujoče cilje, da morajo te cilje dosegati in v primeru odstopanj takoj ukrepati. Torej podati predloge, odgovorne osebe in roke za izvedbo. Poleg tega moramo vse procese še meriti in nadzorovati tako, da so uspešni in učinkoviti. V Steklarni Hrastnik - Vitrum spremljamo zastavljene cilje vseh procesov mesečno.

Kako pa z nadaljevanjem uveljavljanja sprememb?

Sprejeli smo odločitev, da do meseca novembra naredimo spremembe organizacijskih predpisov, ker je od prejšnjih izdaj, zaradi sprememb, kot so zahteve standarda in tudi notranjih sprememb (nazivi, odgovornosti) le to potrebno.

Vse prejemnike pozivamo, da preko svojih nadrejenih podajo pobude za spremembe.

Upoštevali bomo vsa vaša mnenja, ki bodo podpirala učinkovitejšo delovanje sistema in bodo skladna zahtevam standarda ISO 9001: 2000.

Vodja sektorja zagotavljanja kakovosti
Sabina Žlindra

PROIZVODNJA NA P-7

Proizvodnja na stroju P-7 je v letošnjem letu res boljša, kot je bila prejšnja leta, vendar pa menim, da bo potrebnega še veliko truda, da bomo proizvodnjo dvignili še na višjo raven, kot je sedaj. Vzrokov za doseganje boljših rezultatov je veliko, vendar pa bi rad poudaril, da so ti rezultati posledica timskega dela in da smo za te rezultate zaslužni vsi, ki skrbimo za proizvodnjo na I peči, kot tudi vse servisne službe.

Najprej je potrebno povedati, da se na stroju P-7 delajo predvsem veliki artikli in pa tudi tehnično zelo zahtevni artikli.

Proizvodnja na stroju P-7 je sedaj bolj konstantna in ni več toliko problemov z orodjem in pa samimi nastavitvami na stroju. Pozna se predvsem to, da sedaj že vsi dobro poznajo stroj in pa tudi njegove nastavitve, tako, da sedaj ni več problemov pri odpravljanju napak na izdelkih. Za uspeh pa je potrebna tudi motivacija, ki pa je pri doseženih rezultatih sigurno boljša, kot je bila prejšnja leta, ko nismo dosegali rezultatov. Veliko pri proizvodnji pomenijo tudi dobro narejene menjave, saj je praviloma po dobri menjavi tudi uspešna proizvodnja. Tudi na tem področju smo naredili kar velik

korak pred ostalimi leti, saj povečujemo število uspešnih menjav. Prav tako se poznajo tudi vlaganja v nova orodja in pa nove nosilce modelov saj vidimo, da so potem rezultati boljši in izdelki bolj kvalitetni. Boljša pa je tudi kvaliteta popravljenih modelov, tako da sedaj proizvodnja zaradi pomanjkanja oziroma nekvalitetno popravljenega orodja nima več težav. Veliko pa se še lahko naredi na predpripravi proizvodnje saj bi s tem odpravili veliko napak, ki jih pogosto odpravljamo med samo proizvodnjo. K boljšim rezultatom pa je pripomoglo tudi boljše planiranje proizvodnje in pa menjav. Predvsem pa menim, da so rezultati boljši predvsem zaradi tega, ker so se artikli začeli ponavljati in smo proizvodnjo teh artiklov osvojili in sedaj ni več problemov pri odpravljanju napak na izdelku kakor tudi na samem orodju za izdelavo tega izdelka.

Da pa je dejansko proizvodnja uspešnejša, kot je bila v preteklem letu, pa se vidi tudi s primerjavo 1. polletja 2002 in 2003:

1. mesečna uspešnost 2002 in 2003:
V I. polletju 2002 je bila uspešnost P-7 71%, v I. polletju 2003 pa je mesečna uspešnost proizvodnje 78%.

Menim, da bomo še naprej dosegali takšne rezultate oziroma da jih bomo še izboljšali in tako na tem stroju uspešno proizvajali tudi tehnološko zelo zahtevne artikle in tako izpolnjevali vse cilje, ki smo si jih zadali.

Vodja proizvodnje
Dean Žagar

Zunanja presoja sistema vodenja kakovosti

V začetku meseca julija 2003 smo imeli ponovno, že tretjo zunanjo kontrolno presojo sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001, vendar tokrat prvič po noveli standarda ISO 9001: 2000.

Certifikat kakovosti, ki smo ga prejeli 01.02.2002, je sicer veljal do 14.12. 2003, vendar ni vključeval

zahtev novega standarda in smo ga morali obnoviti.

V Steklarni Hrastnik - Vitrum pa smo se odločili, da pričnemo z uvajanjem novih postopkov že prej in uspelo nam je. Presojani smo bili po noveli standarda in pridobili certifikat kakovosti ISO 9001: 2000, ki velja do 01.02. 2005.

Seveda bomo imeli kontrolne presoje vsake pol leta, tako kot do sedaj. Torej naslednjo že takoj v novem letu 2004.

Presoja je potekala po načrtu, izvedla pa sta jo dva zunanja presojevalca. V pregled izvajanja po predpisanih postopkih smo bili vključeni vsi sektorji in oddelki in ga vsi dobro opravili.

NOVA VZORČNA SOBA

V Steklarni Hrastnik - Vitrum se lahko pohvalimo z novo pridobitvijo **"VZORČNO SOBO"**, ki je v veliko pomoč komercialistom in vsem zaposlenim v komercialnem oddelku podjetja pri promociji, predstavitvi in prodaji izdelkov našim kupcem. Pomen vzorčne sobe je v tem, da ima kupec v trenutku pregled nad celotnim proizvodnim programom. S takim načinom lažje predstavimo izdelek, s tem pa tudi pokažemo, da smo vrhunski proizvajalci namiznega stekla, ki se lahko kosa z drugimi svetovnimi proizvajalci, po kvaliteti in designu.

Vzorčna soba je bila nuja, saj ima glede na trende, ki so trenutno v steklarstvu, skoraj vsako podjetje takšen prostor, ki ga s pridom uporablja. Glede na to, da smo morali biti zadovoljni z vzorčno sobo, ki smo jo imeli v preteklosti, lahko sedaj rečem v svojem in v imenu kolegov, da smo s prenovljenim prostorom izjemno zadovoljni. Namenjena je boljše- mu, učinkovitejšemu in hitrejšemu sporazumevanju s kupci, s tem pa lažje servisiranje le-teh.

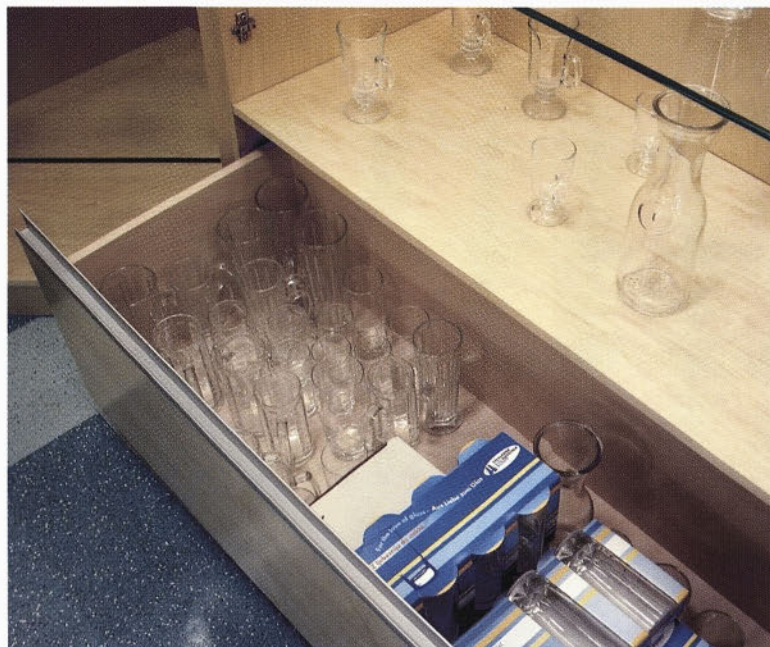
Vzorčna soba je zasnovana tako, da so izdelki kot razstavni eksponati

razstavljeni na policah, v spodnjem delu omare pa je predal, kjer se nahajajo vzorci in embalaža, ki so namenjeni dejanski predstavitvi izdelka, tako da lahko kupec dejansko dobi izdelek v roke, ga otipa in si ga ogleda. Zelo je namreč pomembno, da ima kupec fizični kontakt z izdelkom, ker šele na podlagi le-tega lahko ugotovi kvaliteto, predvsem pa čistost izdelka, ki ima v steklarstvu izjemno velik pomen.

Vzorčno sobo bomo stalno dopolnjevali z novimi izdelki proizvodnega programa, za katere je pripravljen poseben prostor. Prav vsi se bomo trudili, da bo ohranila vzoren izgled, saj je konec koncev ogledalo podjetja in predstavlja sinergijo uspešnosti in odnosa podjetja do kupca.

Ker imamo v Vitrumu poslovno strategijo usmerjeno k trženju izdelkov pod lastno blagovno znamko **"Vitrum"**, lahko rečem, da je vzorčna soba še ena kaplja v morju, ki bo prispevala k boljšemu in učinkovitejšemu trženju izdelkov namiznega programa. Prav tako se bo vzorčna soba uporabljala za razne sestanke in razgovore, ki bo vodilnim v podjetju še dodatno pripomogla k pomembnim strateškim odločitvam za napredek in razvoj podjetja.

Simona Rugelj

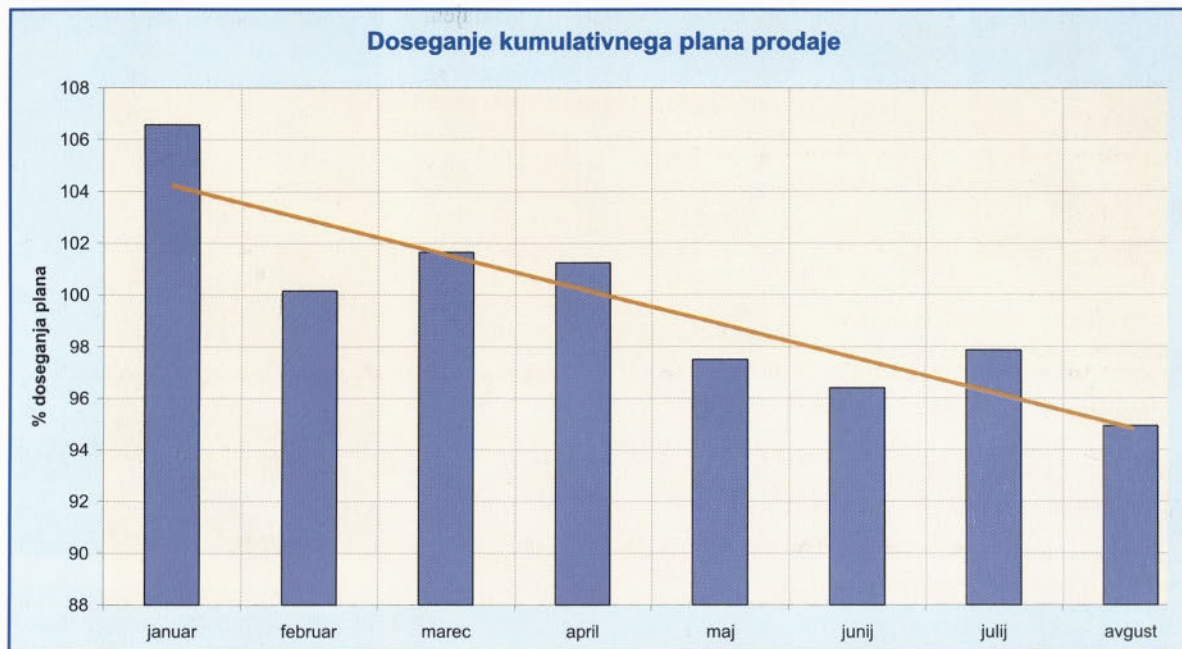

Kako preživeti leto 2003

S celotnim poslovnim izidom za prvih sedem mesecev - 34 mio SIT (dobiček), ki je kar za dvakrat večji od plansko zastavljenega poslovnega izida za to obdobje, smo na prvi pogled lahko zadovoljni. Podrobnejši pregled dejstev in razmer na trgu pa je vse prej kot vzpodbuden, rekel bi zaskrbljujoč. V prvih sedmih mesecih leta 2003 smo ustvarili za 921 mio SIT čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 48 mio SIT manj, kot smo predvideli s poslovnim načrtom. Z grafom doseganje kumulativnega plana prodaje, bi rad pokazal, da je situacija precej slaba, saj trendna črta nakazuje, da iz meseca v mesec bolj zaostajamo za planirano prodajo. Raje kot z naštevanjem vzrokov bi se osredotočil predvsem na aktivnosti, ki jih moramo izpeljati, da bomo razmere izboljšali. Za uspešno pridobivanje novih kupcev, ki so za nas nujni, moramo razvoj novega izdelka še skrajšati, predvsem pa moramo izboljšati kvaliteto vzorčne proizvodnje. Vzorčno proizvodnjo je potrebno izkoristiti, tako za uvajanje novih tehnologij, kot za podrobno spremljanje napak in problemov v samem procesu proizvodnje.

Pred prvo proizvodnjo (nulta serija) morajo biti vsi postopki in nastavitve že definirani, kar bo zmanjšalo stroške prve proizvodnje. Strošek orodja moramo zmanjšati z uvedbo sistema držalcev, ki je že dolgo poznan v avtomatski proizvodnji. Tudi mi ga že uporabljamo pri novih orodjih za cevi 6318. Vse krajši življenjski cikel izdelkov zahteva od nas, da čas in strošek razvoja zminimiziramo in komerciali zagotovimo osnovo za pridobivanje novih izdelkov in kupcev. Pozitivni poizkusi na kiko stroju dajejo nove prodajne možnosti, ki jih je potrebno izkoristiti. Seveda pa mora glavno vlogo odigrati komerciala, z nenehnim aktivnim nastopom na tržišču in s promoviranjem izdelkov, ki vsebujejo naše tehnološke prednosti pred

konkurenti.

Kljub temu da še tako optimalna proizvodnja brez prodaje ne pomeni nič, bi vseeno opozoril na nekaj notranjih rezerv, ki izstopajo kar same. 21% odpad v brusilnici pomeni 57 mio SIT stroškov, če bi dosegli s planom zastavljen cilj 16% bi privarčevali 14 mio SIT. Zato smo že pričeli s sistemskim nenehnim izboljševanjem vpenjalnih naprav, ki so lahko velik krivec za lom v brusilnici. Obnoviti in posodobiti moramo tehnologijo "šrenganja", saj je v primerjavi z žaganjem hitrejša in manj rizična. Tempiranje izdelkov v peči za gretje modelov prav tako zmanjšuje odpad. Ker je kapaciteta peči majhna in na razpolago samo ob vikendih, intenzivno iščemo optimalne nastavitve za hladilne peči, oziroma želimo hladilno peč 1 predelati tako, da bi jo lahko uporabljali za tempiranje.

Nekaj podobnega lahko ugotovimo za proizvodnjo. Zaostajanje za 1.6 odstotne točke za planom pomeni v denarju 12.5 mio SIT. V prvi vrsti ne smemo več dopuščati, da se nam ista napaka pojavlja dvakrat, ne da bi medtem kaj naredili, zato smo uvedli nov način spremljanja proizvodnje. Izmenski vodja je odgovoren, da vsako sistemsko napako zapiše. Nanjo se mora proizvodna konferenca odzvati in zadolžiti odgovorno osebo, ki po zaključenih aktivnostih poda pismeno poročilo. Najti moramo rešitve za toplo rezanje vseh izdelkov na končno mero ali višje, saj s tem zmanjšujemo odpad, v primeru rezanja na končno mero pa zmanjšujemo število operacij in s

tem tudi stroške.

V čas kolektivnih dopustov smo izvedli planski remont EPO-peči in v proizvodnji uvedli nekaj novosti. S sistemom za zapiranje delovnih odprtin pri steklarjih so se temperature delovišč zmanjšale tudi do 15°C. Za velike izdelke smo pripravili univerzalno pomagalo za odpiranje modelov. V pripravi je univerzalna miza za odpiranje modelov, ki bo temeljila na sistemu držalcev modelov. Osnovni namen

je olajšanje težkega dela, oziroma zmanjšanje števila delavcev. Na področju pregleda smo prebarvali hladilne peči in jih dopolnili z zaščitno pločevino, robove pa z lesenimi kotniki.

Vse naštetje je v veliki meri plod vaših idej in razmišljanj, zato vas vse pozivam k nadaljnji aktivni vlogi oblikovanja celotnega podjetja. Držimo se pravila več glav več ve.

Franci Zajc

Delavci o izboljšavah ob remontu:

Boris MOKOTAR, ročni pihalec 1 brigadir

Sistem za zapiranje delovnih odprtin je pridobitev tako za podjetje, kot za delavce. Na eni strani z njim varčujemo pri stroških energije, veseli pa smo, da na drugi strani predstavlja tudi izboljšanje pogojev za delo. Predvsem je njegov učinek opazen v poletnih mesecih, saj gre v tem času, ko so pogoji za naše delo najtežji, za občutno zmanjšanje toplotnega sevanja in s tem za znižanje temperature od 10 15°C. Lahko si predstavljate, koliko nam to pomeni.

Suzana JOSIĆ, odbijalka

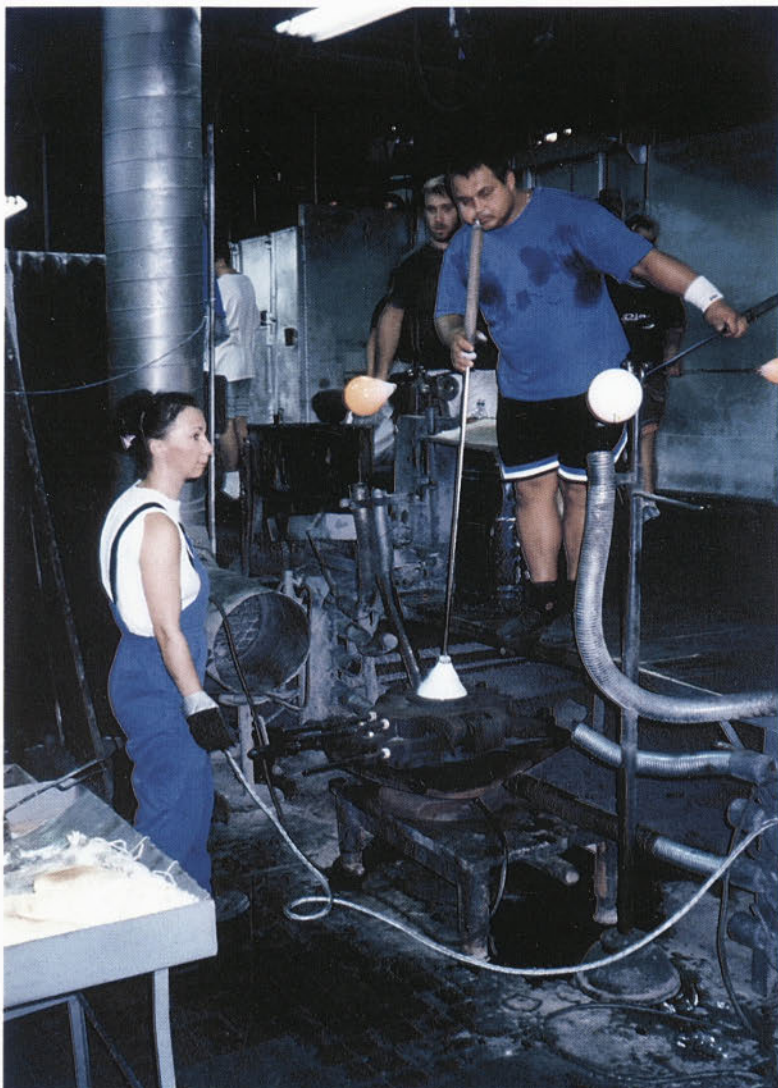
V nasprotju s splošnim prepričanjem naše delo tudi doslej ni slonelo le na fizični moči, pač pa predvsem na tehniki, občutku ter spretnosti usklajevanja gibov rok, nog in

celega telesa. Pa vendar, brez grobe moči tudi ni šlo, za vsak komad je bilo potrebno pošteno napeti mišice, počepniti in se krepko potruditi. Včasih smo se šalili, da bo do upokojitve za to, da bomo še lahko odpirali model, potrebna hidravlika za premikanje delov telesa.

Ko smo se po remontu vrnil na delo pa sem presenečena zagledala pnevmatsko pomagalo za odpiranje zgornjega dela modela... To je najmanj polovično olajšanje našega dela. Mislim, da je naložba, ki se bo obrestovala z boljšim počutjem in zdravjem delavcev. Zahvaljujem se vsem vodilnim in predvsem delavcem iz vzdrževanja, ki so poskrbeli za nas.

Denis HUZEJROVIĆ, nabiralec 1 - brigadir

V polavtomatski proizvodnji smo po remontu najprej opazili podest,

ki je za 20 cm višji. Odločitev za to je pohvalna, saj predstavlja olajšanje za nabiralce, ki lahko delo opravljajo v bolj naravni drži zravnano z manj pripogibanja. Na začetku nekaterim, zlasti višjim delavcem ni bilo najbolj všeč, doslej pa smo se privadili že vsi. Proizvodnja naj bi se tudi dodatno avtomatizirala, saj je bil nameščen avtomatski podajalec za prenos izdelkov na tekoči trak roka, ki pa trenutno ni v funkciji. Kot zamisel je v redu, sedaj ga popravljajo, vendar vseeno mislim, da pri nekaterih delih avtomat ne more enakovredno nadomestiti človeka in njegovih rok.

Anica BAJDA, pregledalka

Letošnji remont je nekaj kvalitativnih izboljšav prinesel tudi službi kontrole kakovosti. Že sam pogled na naš oddelek je lepši, saj so nam prebarvali hladilne peči, pod njimi vstavili zaščitne mreže, samo hladilno peč pa obložili z lesenimi zaščitami, ki ne le da izboljšajo izgled, ampak pripomorejo k bolj zdravemu delu, saj se s trebušno votlino ne dotikamo več kovine, ampak tople lesene obloge. Izredno sem bila tudi vesela, da so nam namestili tudi pipo s pitno

vodo, da nam ni treba zaradi tega v druge oddelke.

Za zimski čas pa bi bile hvaležne, če bi malo poskrbeli za ogrevanje, namestili kakšne pregrade, pozamenjali šipe in morda enkrat kasneje prepleskali tudi stene, da bi bilo v oddelku še malo prijaznejše.

Pogovarjala se je
Marinka Anžlovar

ZAHVALA

V zadnjem času smo si zaradi zastrupitev v podjetju kar dvakrat delili slabo usodo tako tisti, ki ste oboleli, s katerimi sočustvujem, kot tisti, ki ste v tem času delali. Na tem mestu bi se rad zahvalil prav slednjim, saj ste s svojim delom v večasih skoraj nemogočih razmerah omogočili vsaj delno proizvodnjo.

Franci Zajc

ZAHVALA

Dolga leta smo skupaj delili dobro in slabo, prej v Steklarni, sedaj v Opalu. Drug drugemu smo bili kot malo širša družina. Leta tečejo, kar naenkrat si med starejšimi, kar naenkrat je čas za odhod, ki si ga sicer želiš, a ni lahek.

Najlepše se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcu z izmene Kovač in vodstvu podjetja za izkazano pozornost ob mojem odhodu v pokoj in družbo ob mojem slovesu.

Ko bom raziskovala skrite lepe kraje po naši lepi Sloveniji bom z mislimi z vami, ki ostajate. Upam, da tudi vsi vi srečno pripeljete do cilja in se mi na teh poteh pridružile.

Marta Mekše

ZAHVALA

Drago sodelavci!

Skupaj smo prebili dolga leta. Rad sem bil z vami in pogrešam vas. Zahvaljujem se vsem iz brusilnice, uprave in drugih delov našega Opala, za prekrasna darila, še posebej pa tistim, ki ste prišli na moje zaključno srečanje.

Ne bom vas pozabil, tudi vi se kdaj spomnite name.

Zlatko

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavkam in sodelavcem, prijateljicam in sošolkam za darila, ki me bodo vedno spominjala na vas in na leta, ki sem jih preživela med vami pod krovom Steklarne in Opala. Želim vam še veliko delovnih uspehov, dobrega razumevanja in osebne sreče.

Joži Centrih

Novi sodelavci ERNEST JAZBEC

Tehnični direktor Opala

Na začetku poletja se nam je pridružil nov sodelavec - tehnični direktor Ernest Jazbec. V tem času je naše podjetje že precej dobro spoznal. Prav tako smo ga po poznavanju steklarstva, pristopu do dela in sodelavcev spoznali tudi mi. Čas je, da ga predstavimo tudi drugim.

Zaenkrat je za naše okolje še malo nenavadno, da se med nami zaposli nekdo, ki je skoraj vse življenje živel in delal v tujini. Zaupajte nam, kako je prišlo do teh velikih prelomnic v vašem življenju?

Izhajam prav iz neposredne bližine. Stanovali smo namreč nad tovarno, na Grajski poti, v stavbi, kjer je sedaj podjetje Sinet. Oba starša sta bila zaposlena v Steklarni, oče 20 let, mama nekaj let manj. Rojen pa sem bil v Planini pri Sevnici, kjer sedaj tudi stanujem. Osnovno šolo sem še dokončal v Hrastniku. Nato pa sva se z mamom pridružila očetu, ki je že nekaj let prej poiskal delo v tujini v steklarni v Limburgu, v takratni ZR Nemčiji.

Kakšna so bila vaša pričakovanja takrat?

Imel sem komaj nekaj več kot 14 let. Po otroško sem si predstavljal popolnoma drug svet, nebeško popoln. Ko pa sem prišel tja, sem bil strašno razočaran, saj je bilo vse isto kot v Sloveniji - kraji, reke, livade, drevje, živali in ljudje, le da so govorili meni nerazumljiv jezik. Tudi tam smo imeli stanovanje poleg tovarne.

Takoj sem se, tako kot oče, zaposlil v steklarni. Tudi jaz sem bil najprej odnašalec, imel pa sem veliko željo

po napredovanju. Zato sem se v pavzah in po končanem delavniku učil izdelovati kroglice, kar je kmalu opazil mojster in me "povabil" na steklarski oder. Nato pa sem še zelo mlad napredoval do pomočnika in nato do mojstra.

To je ustaljena pot napredovanja v steklarstvu. Kako se vam je uspelo odtrgati od nje in se povzpeti kar precej stopnic višje?

Nekega dne sem dobil sporočilo, da se moram zglasiti v pisarni lastnika tovarne Limburga. Dotlej vseh 15 let dela v tovarni z njim nisem imel nobenega opravka, niti besedice še nisva spregovorila. Zame je bil nekaj nedosegljivega, oseba ki si ne krati časa za opravke s steklarji. V glavi mi je zabrnelo... Kaj sem zagrešil? "Plavih" nisem imel, v bolniški nisem bil, zamudil nisem še nikoli. Mora biti nekaj še hujšega, morda mi je kdo kaj naprtil....

G. Gartenbring me je takoj po vstopu v pisarno pomiril, mi povedal, da me ocenjujejo kot pridnega in sposobnega delavca, za katerega so predvideli napredovanje. Ker so za to potrebna dodatna znanja mi je dal v premislek vzpodbudo vodstva, da bi se dodatno šolal. Bil sem tako presenečen, da mi je zmanjkalo besed.

Šolanje je pomenilo med drugim tudi prenehanje dela, selitev v drug kraj, manjše prihodke, večje stroške in še marsikaj. Ustaljenega življenja je bilo konec. Ste se težko odločili?

Še dobro, da sem imel čas za premislek. Po posvetovanju z ženo, ki me je podprla, sem se le odločil za ta korak. Kar precej trdne volje je bilo potrebne, da sem vse izpeljal tako, kot je bilo od mene pričakovano.

Moram priznati, da sem bil tudi sam ponosen nase, da je bila takšna priložnost ponujena meni, tujcu. V tovarni so me komaj pričakali. Po novem začetku sem bil najprej šest let izmenski vodja, nato pa sem nasledil dotedanjega tehničnega direktorja, ki se je upokojil. To delo sem opravljal do zadnjega dne v steklarni Limburg.

Po 34. letih ste se odločili, da se vrnete v Slovenijo, zopet na Planino, zopet v Steklarno. Prvo prelomnico so pravzaprav "zakrivili" vaši starši, druga pa je zrasla v vaši glavi. Kaj jo je pogojevalo?

S Steklarno Hrastnik sem začel "sodelovati" že davno, pred več kot desetimi leti. Že takrat sta obe steklarni delali podobne izdelke. Ob srečanjih so me nekateri vodilni spraševali, če se imam namen vrniti, če bi lahko kdaj računali name. Moj takratni odgovor je bil geslo: "Nikoli ne reci nikoli," čeprav se mi takrat ni niti sanjalo, da

bi se to lahko zares zgodilo.

Steklarstvo me veseli. V steklarni v Limburgu mi ni nič manjkalo. Imel sem dobro plačo, lepo pisarno, utečeno delo, zanesljive sodelavce, dobre odnose z njimi. Tovarni se je poznala disciplina, na vse strani je vladala urejenost, red in čistoča.

Čeprav se malo čudno sliši, bilo je preveč miru, postalo je monotono, vedno bolj pa sem pogrešal stres. Tam sem dosegel limit, vse kar je bilo možno izboljšati, spremeniti, racionalizirati, je bilo že narejenega. Zmanjkalo je izzivov. Jaz pa sem vedno želel biti koristen, imeti izpolnjen delavnik. G. Binder in g. Zajc sta mi ravno v času tovrstnih premišljevanj dala dobro ponudbo za delo, za katerega sem vnaprej vedel, da mi izzivov in možnosti izboljšav ne bo kmalu zmanjkalo.

K odločitvi je pripomoglo tudi domotožje, ki me je vsako leto bolj dajalo. Na Planini sem si zgradil malo hiško, ki je bila vedno prazna, poleg nje je naša domačija, kjer živi mama....

Kako torej ocenjujete firmo Opal?

Opal je dobra firma, uveljavljena na trgu. Mislim pa, da ji manjka marsikaj tistega, kjer lahko s svojim znanjem in izkušnjami, nasveti pa tudi z zgledom pripomore k napredku vpeljava sistematike, reda, odgovornosti. Včasih je za izboljšanje potrebno tako malo. Sicer pa nimam nobenih iluzij. Brez svojih sodelavcev ne

bom naredil nič. Nanje računam in na "moje" steklarje še posebej. Vzajemnost je potrebna, jaz pomagam njim, oni pa meni. Mislim, da smo na pravi poti. Izboljšave že vpeljujemo, zaenkrat so bile dobro sprejete tudi med steklarji. Sem velik optimist. Za izpeljavo vsega pa je seveda potreben čas. In če je pot prava, se z majhnimi koraki zanesljivo pride do cilja.

Kaj pa vas najbolj moti pri nas?

Najbolj me prav gotovo motijo izredno slabe sanitarije. Glede tega sem že stopil v stik s pristojnimi in tudi z generalnim direktorjem. Zato upam, da se bo kmalu premaknilo na vsaj znosno raven, ker je situacija glede možnosti vzdrževanja osebne higiene nevarna. Sam imam sicer še kakšno možnost, čim hitrejšo spremembo na tem področju si želim predvsem zaradi svojih sodelavcev, ki je nimajo.

Pogoji za delo steklarjev so daleč od idealnih - poleg naporega dela jih pestijo vročina, preprih, mraz in dim. Na tem področju je možno marsikaj izboljšati. Izboljšanje pogojev za delo in splošnih okoliščin v tovarni zanesljivo bistveno pripomore k zadovoljstvu delavcev in večji motiviranosti za delo. Rezultati v proizvodnji so zaradi tega sigurno boljši, tako da bi interes delodajalca moral obstajati.

Tu sem že naredil prve korake, ekipa ključavničarjev, ki je v hiši, je sposobna marsikaj realizirati. Imam pa še veliko idej, nekatere terjajo izredno malo finančnega vložka. Delo na tem področju štejem za eno od pomembnejših nalog.

Kako pa je razlika pri izkoriščanju delovnega časa pri nas in v sredini, iz katere izhajate?

V Opalu delavci izdelek naredijo hitreje kot v Limburgu. Delovni čas pa je bil v Nemčiji mnogo bolj izkoriščen. V tovarni smo bili prisotni 8,5 ure, čas malice namreč ni plačan. Tudi pri izkoristku delovnega časa sem že uvedel nekatere premike, npr. čas, ki ga namenjamo delu vzorcev. Potrebno se je zavedati, da je čas denar. Tu bodo spremembe še potrebne, prestop v Evropsko unijo se nezadržno približuje.

Tako zaradi kvalitete izdelkov, izkoristka peči kot zaradi zdravja delavcev je potrebno delati bolj kontrolirano - ne prehitro, enakomerno, bolj natančno. Eden od ciljev, ki sem si jih postavil, je znižanje odpada

steklarjev vsaj za dodatna 2 %. Pri tem jim bom nudil vso pomoč. Vsak komad mora biti narejen z občutkom, pregledan že s strani steklarjev. Vsi skupaj se moramo potruditi za vsak izdelek. Premiki so premišljeni - korak za korakom.

Omenili ste Evropsko unijo. Kaj mislite, da se bo za nas spremenilo po vstopu vanjo?

Konkurenca bo še večja, boj na trgu še večji. Še bolj se bomo mogli potruditi, da bomo na evropskem trgu sploh imeli možnost, oziroma najmanj takšno, kot jo imamo danes. Zato pa so potrebni kvalitetni izdelki, primerna cena in spretna komerciala.

V tem času ste nas že dodobra spoznali. Kot vidite, imamo še cel kup problemov, da je mestoma naša prihodnost negotova. Se kdaj sprašujete o pravilnosti svoje odločitve?

Tudi sekunde mi ni žal. Prav to me veseli, da imamo možnost še marsikaj spremeniti na bolje, da še nismo izkoristili vseh rezerv, da imamo vse pogoje, da postanemo urejeno, dobro stoječe podjetje, z zadovoljnejšimi delavci, kot so danes.

Moram pa priznati, da zelo pogrešam družino - ženo, sina in hčer, s katerimi se sedaj tako poredko vidimo, pa tudi očeta, ki je pred kratkim umrl.

Menite, da ima naše podjetje tudi kakšne prednosti?

V Nemčiji smo imeli dobre steklarje. Lahko pa rečem, da jih tu zrasli v marsičem prekašajo. Sedaj vidim, da znajo steklarji v Opalu narediti tudi izdelke, ki jih tam ne bi zmogli. Dolgo smo se poskušali z delom na "lajki", skušali smo najti tehniko kot je imate vi, pa nam ni uspelo; pa enakomerna razdelitev stekla pri cilindrih, senčnikih... Povedati hočem, da ima ta steklarna celo vrsto prednosti. Prav je, da se jih zavedate. Za njihovo dosego ste se borili 40, 50 let. Teh prednosti ne bi smeli nikamor prodati, še manj zastoj ponujati in razkazovati. To so naše skrivnosti, ki jih je treba čuvati. Tudi vodilnim Limburga jih ne bi razkazoval.

Steklarjem pa je potrebno dati občutek, da imajo perspektivo in da jih potrebujemo tudi še vnaprej. Zato je naša naloga, da jim zagotovimo varno delovno mesto s tem, da se trudimo z iskanjem dodatnih možnosti na trgu. Potrebno je biti iznajdljivši, boljši, hitrejši od konkurence. Pokažimo

naše izdelke, povabimo kupce v tovarno, da se sami prepričajo o naši kvaliteti.

Kaj pa vaš prosti čas - ga kvalitetno zapolnjujete?

Sedaj ste že spoznali, da sem nemiren človek. Ko sem se odločil za tako velik korak, kot je zamenjava države, udobja in lagodnosti v katerih sem živel, z vrnitvijo v domovino, so prevesili jeziček na tehtnici tudi moji hobiji, ki se jim ne bi znal odreči. Slovenija je zame najlepša dežela. Izredno rad smučam, sneg ljubim, prav potrebujem ga. Krvavec, Vogel, Rogla, komaj čakam, da se pobelite. Poleti pa je moj drugi užitek motor ture kot so Logarska dolina, Vršič, so moje druge sanje. Vse to imam sedaj na razpolago kadarkoli v prostem času.

Vsa leta sem se veliko vračal. Že trideset let imam stskano prijateljstvo z družino v Bohinju - vedno sem hodil k njim na dopust, pri njih sem se vedno počutil kot doma. Tudi to me je vlekel v Slovenijo.

Kakšna bi bila vaša zaključna misel?

Pogovarjala se je Marinka Anžlovar

Nisem se vrnil, da bi steklarje učil. Steklarji znajo delati. Kakšno malenkost, kakšno tehniko, kakšno "finto" jim lahko in rad pokažem. To je kot začimba v hrani - finesa, zaradi katere bomo izdelek naredili lepši, kvalitetnejši, cenejši, z manj napora in podobno. Včasih je malenkostna izboljšava razlog, da ga sploh prodamo.

Če se bomo vsi zavedali naloge, zakaj smo v podjetju Opal Hrastnik, bomo gotovo uspešni. In ker je pot pravilna, so vsi cilji dosegljivi.

Teško bi kaj dodala, gospod Jazbec je prinesel poln koš idej in optimizma ter pozitivizma, ki nam ga že kar kronično primanjkuje. Zato le misel, ki sem jo pred kratkim prebrala:

Sanjati, kolikor si želite sanjati! V tem je lepota človekovega duha. Doseči, kar želite doseči! V tem je moč človekove volje. Z zaupanjem preskušati svoje meje! V tem je pogum uspešnosti.

ZAHVALA

Tako je nanese, da sva skupaj zaključila svojo delovno pot. Kljub temu da sva si želela upokojenskega stanu, vas pogrešava. Obenem se zahvaljujema za prelepa darila steklarjem in pregledalkam izmene Marinkovič ter vodilnim in vodstvenim delavcem, ki so se nam pridružili.

Želiva vam mnogo delovnih uspehov ter zdravja in zadovoljstva v življenju.

Zdravko Ranzinger in Mira Oblak

OPALIADA V GORAH

O 40. obletnici partnerstva med Steklarno Hrastnik in RZB smo se razpisali že v prejšnji številki. Med drugim smo v izvlečku govora g. Zimmermana izluščili moto "Eden za drugega" ter željo po veselem praznovanju delavcev družbe Opal, za kar nam je bil izročen poln "kufer" denarja - v bankovcih po 5 Eur, skupno 5.000,00 Eur.

Na dokaj vremensko nestanovitno zadnjo avgustovsko soboto smo se srečali v Gorah. Nič ni manjkalo - prevoz, hrana, pijača, tekmovalno vzdušje na igrišču, dobra glasba in ples, predvsem pa sproščeni in radostni obrazi. Bilo je tako spontano, tako dobro nam je delo to srečanje, da se resnično zahvaljujemo g. Zimmermanu, da nam ga je omogočil. Upajmo, da je njegova pobuda povod, da se bomo znali srečevati tudi v bodoče in bo takšno srečanje postalo tradicionalno. In želja: Naj se nam pridružijo še tisti, ki so bili zdaj zadržani. Sicer pa naj spet govorijo fotografije:

Kljub deževnemu dnevu nas je bilo toliko

Mariova dobrodošlica

Ekipi močnih deklet, ki sta raztegovali svoje mišice

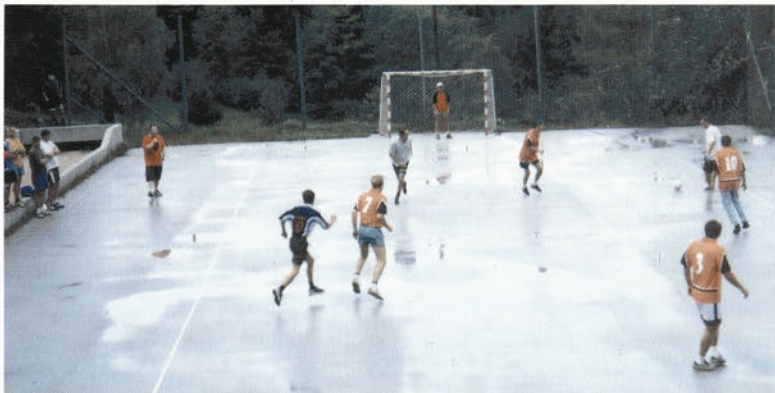
Germanski zviti bog ognja LOKI, ki iz zemlje prinaša ogenj lesen kip, ki sedaj krasi našo avlo pred glavnim vhodom.

Kako so luštni - dva upokojenca in ena pripravnica

Zavezništvo sindikata in vodstva

Vedeti hočemo, kdo je boljši - dež ni ovira

Kolikor grla zdrže....

Novi sodelavci

mag. JANEZ GOLEŽ

Mag. Janez Golež je v juniju nastopil delovno mesto direktorja družbe Stedek d.o.o. Sprememba vodstva podjetja si zasluži nekaj vrstic tudi v našem časopisu, gospod Golež pa je tudi kot osebnost zelo zanimiv in vreden predstavitev.

Gospod Golež, zaupajte nam nekaj osnovnih podatkov o sebi (rojstvo, šolanje...).

Rojen sem 28.12.1965 v Celju, vendar doma iz Maribora. Tam sem hodil v osnovno šolo, pa kasneje na gimnazijo ter Tehniško fakulteto. V Mariboru sem leta 1998 zaključil tudi študij MBA na Ekonomsko poslovni fakulteti. Zasebno pa sem poročen in oče dveh odraščajočih fantov.

Ko ste še kot fant v "kratkih hlačah" sanjali, kaj boste, ko boste veliki - so se te sanje uresničile? Kaj ste želeli postati?

Ah, sanjal sem o marsičem, vedno sem imel veliko idej. Toda skozi celo osnovno in srednjo šolo je bila stalnica misel na študij medicine. Ampak zgodba se je končala že na informativnem dnevu na Medicinski fakulteti v Ljubljani, kjer so strpali šeststo dijakov v predavalnico za sto petdeset ljudi ter nas tako hitro postavili na realna tla. Po končani gimnaziji pa sem moral oditi na obvezno služenje vojaškega roka, tako da sem imel skoraj leto in pol časa, da v miru premislim, kaj početi v življenju. Ko sem se vrnil v Maribor, so tamkajšnja podjetja ponujala lepe štipendije za tehnične šole, denar pa je v družini z dvema povprečnima plačama tako ali tako vedno problem. Ampak do sedaj sem s

priložnostmi, ki mi jih je ponudilo življenje, zadovoljen.

Vaša kariera je bila do sedaj kar pestra. Kaj ste zanimivega počeli? Kako bi jo ocenili?

V življenju sem počel že marsikaj - na področju marketinga, pa na področju kriznega managementa, zadnjih šest, sedem let pa delam kot direktor. Pripravnštvo sem (kot njihov štipendist) opravljal v TAM-u. Iz tega začetnega obdobja moje kariere sem ponosen, da sem že po dveh mesecih pripravnštva prevzel vodenje marketinga in prodaje - preprosto so v podjetju potrebovali oddelek, ki bi pokrival prodajo na trgu takratne Jugoslavije, jaz pa sem z dobro idejo to predstavil direktorju in dobil priložnost. S teamom še petih sodelavcev nam je projekt tudi uspel. V kasnejši letih sem izkušnje in znanje pridobival v različnih podjetjih kot direktor zunanje trgovine, pa kot vodja marketinga, ukvarjal sem se tudi s kriznim managementom, zadnjih nekaj let pa sem delal kot direktor, nazadnje v hčerinskem podjetju ameriške korporacije, ki proizvaja proizvode za elektroindustrijo.

Vidim, da vas veseli predvsem adrenalinsko delo...

Moram reči, da v poslu vedno iščem zadovoljstvo - to pa je

običajno povezano z dobrimi rezultati. V podjetje, v katerem sem zaposlen, želim prinesiti svež veter, nove ideje, novo miselnost. Treba je zavihati rokave in vedno stremeti k višjim ciljem.

Biti direktor podjetja je odgovorno in zahtevno delovno mesto. Kaj pričakujete od novega okolja in delovnega mesta?

Ja - delovno mesto je zahtevno in odgovorno. Toda poudarjam - en sam človek ne more narediti veliko. Za uspehom vedno stoji ekipa ljudi, ki med seboj dobro sodeluje. Lahko delaš po 14, 16 ur na dan, toda po določenem času človek enostavno pregori in začne izgubljeti občutek za detajle. To pa nikoli ne prinese nič dobrega. Cilj dobrega vodenja je ustvariti ekipo ljudi, ki je zanesljiva, ima ideje in jih je sposobna uresničiti. Za podjetje Stedek pričakujem, da bomo ustvarili imidž in mesto v okviru poslovnega sistema Steklarne Hrastnik, ki si ga po mojem mnenju zasluži. Kar se pa okolja tiče - glede tega sem neobremenjen. Tukaj sem zato, da stvari spremenimo na bolje. V Zasavju vlada kriza - rudnik v zapiranju, odliv kadra v Ljubljano, nizka izobrazbena struktura in še bi lahko našteval. Toda v podjetju se bom trudil, da se bo vsak zaposleni v Stedeku zavedal, da lahko njegovo delo in znanje doprineseta k razvoju

podjetja. Ljudje moramo biti povezani kot veriga - vsak člen je pomemben. Saj veste, veriga je tako močna, kot je močan njen najšibkejši člen.

V Stedeku ste že približno tri mesece. Kako dobro Vam je uspelo spoznati podjetje v tem kratkem času?

Menim, da sem podjetje spoznal že dokaj dobro. Veliko časa preživim v proizvodnji. Vem, da stanje ni ravno bleščeče in da bo potrebno marsikaj narediti. Imamo že tudi začrtane cilje, zdaj je potrebno le še ukrepati.

Kakšni so vaši nadaljnji cilji - kaj nameravate v podjetju spremeniti, izboljšati...?

Za nekatere probleme smo že našli rešitve. Poskušamo postaviti dovolj trdne temelje za prihodnost. Moje mnenje je, da je Stedek podjetje s perspektivo. V tujini dekoraterji živijo solidno. Nujna je boljša komunikacija in organizacija na relaciji Vitrum - Stedek, potrebni pa bodo tudi precejšnji miselni preskoki. Izkoristiti je potrebno možnost sodelovanja v poslovnem sistemu Steklarne Hrastnik.

Kot sem že dejal, preživim veliko časa v proizvodnji, kjer sem zadnje čase velikokrat slišal odgovor "mi ne smemo misliti, mi smo tukaj zato, da naredimo". Ta miselnost je

zgrešena. Vsi do zadnjega morajo vedeti, kaj in kako bomo ukrepali, kakšni so naši cilji, naše naloge za prihodnost. To je dolgotrajno delo. Nisem pristaš revolucije, toda sprememba načina dela in miselnosti je nujno potrebna. Sem pristaš koncepta, da imajo zaposleni določene kompetence in da posledično odgovarjajo za svoja dejanja. Trudim se, da so vrata moje pisarne vedno odprta za pogovor - tukaj sem zato, da se skupaj kaj naučimo, da sodelujemo, da stvari premaknemo na bolje.

Katere so tiste lastnosti, ki jih po vašem mnenju mora imeti človek, da postane dober vodja, dober direktor?

Predvsem mora imeti znanje. Pa vztrajnost, zdrava mera samozavesti in samozaupanja, komunikativnost, sposobnost hitrega odločanja ob poznavanju samo nekaterih parametrov, občutek za posel... Zaradi majhnosti Slovenije je znanje tujih jezikov in obvladanje poslovnega bontona nujno. Vse to so po mojem mnenju lastnosti, ki so potrebne za dobrega direktorja. Za dobrega vodjo mora človek imeti poleg vseh naštetih lastnosti še karizmo in kredibilnost. Čeprav živimo v času pogodb, dana beseda še vedno nekaj velja. Človek mora stati za svojimi obljubami.

Kaj od naštetega je tudi vaša značilnost?

Upam, da vsakega po malem. Sicer je pa tako, da si na enem področju močnejši, drugje pa je potrebno še malo vaje. Osebnost sem bolj "domač" z organizacijo, sem vztrajen ter komunikativen.

Vem, da imate prostega časa bolj malo, toda ko si utrgate urico ali dve, je to za...

Družino. Trudim se, da vikende preživljam z domačimi. Čez teden sem bolj malo doma, takrat je na prvem mestu služba. Kot Mariborčan mi je seveda blizu

Pohorje - pozimi smučanje, v ostalih letnih časih pa pobegnemo tu in tam na izlet v hribe. Radi se odpravimo tudi na kakšen izlet po Sloveniji. Drugače pa je vedno dovolj dela okrog hiše, kakšen sprehod s psom, druženje s fantoma, pa je ponedeljek spet tu. Za potešitev avanturistične žilice se z ženo včasih usedeva na motor in se peljeva na kakšno kratko turo. Mogoče bi se želel kdaj bolj posvetiti jadrnanju, toda vse to je precej povezano s financami in prostim časom. Mogoče kasneje.

Ker smo pod kožo vsi krvavi, pa še eno malce bolj osebno vprašanje - vaša najljubša pregreha je...?

Joj - kajenje in kava. Veliko kave. Vsem drugim pregreham sem se nekako odpovedal. To dvojje ostaja. Ko si privoščim kavico, je to odmor. Takrat uredim svoje misli, se malo umirim. To je mojih 5 minut pavze.

Za bralce Steklarja nam za konec zaupajte še vaš moto, po katerem se ravnete.

Ne bi se rad skrtil za kakšen pregovor. Treba je pač živeti in delati tako, da lahko vedno in povsod vsakemu pogledaš v oči. Ne maram kameleonov - človek mora vedno stati za svojimi besedami. Mogoče bi lahko vse strnil v eno misel - *živeti in delati v okviru sprejemljivega rizika.*

Mag. Janez Golež je prijeten in prepričljiv sogovornik. Kot osebnost je zelo suveren. Ima dolgoletne izkušnje v vodenju in je zelo samozavesten. Lahko bi dejala, da ne brez razloga. Je zelo komunikativen, v nastopu je odprt in neposreden. Menim, da ima veliko znanj in izkušenj, poleg tega se zaveda pomena dobrih odnosov v kolektivu. Želim in verjamem, da bo znal in zmogel doseči cilje, ki si jih je zadal.

Mojca Lavrič

MISLI IZ EPRUVETKE

Mesec julij je švignil mimo, kot bi trenil. Razlogov za to je več. Eden izmed njih je verjetno ta, da počitniški dnevi že tradicionalno minevajo hitreje od tistih, ki jih preživimo pred šolskimi knjigami, drugi pa je povezan z zanimivim počitniškim delom, ki sem ga letos opravljala prvič.

V Steklarni sem sicer letos delala že četrtič, vendar mi tokrat prvič ni bilo potrebno v nenormalni vročini napenjati oči in iskati nepravilnosti na steklenih izdelkih. Letos sem počitniško delo opravljala v laboratoriju, ki sicer ne zahteva toliko fizičnega navora kot na obratu pregleda, vendar zato toliko več natančnosti, pridnosti, znanja in odgovornosti.

Pred začetkom dela sem bila polna pričakovanj, po trebuhu pa me je žgečkala nekakšna pozitivna napetost, ki je bila drugače redna spremljevalka pred kontrolkami in drugimi izpiti. Sprva me je predvsem skrbelo, kako me bodo sprejele zaposlene v laboratoriju, nato pa sem sklenila sama pri sebi, da se bom potrudila po svojih najboljših močeh, saj se da s trudom in pridnostjo doseči pravzaprav vse. V laboratoriju je poleg Mateje, Romane in Darje z delom pričela tudi Željka, ki je nadomeščala Veri. Vse so v meni že prvi dan pustile pečat prijaznosti, zato sem vedela, da me prav gotovo čaka zanimiv mesec.

Prve dni sem z zanimanjem in široko odprtimi očmi natančno opazovala vse, kar se je dogajalo okrog mene, z željo, da bi si čimprej in kar se da največ zapomnila. Nisem želela biti le

nezainteresirana počitnikarka, ki je prišla na hitro zaslužiti tistih nekaj tolarjev. Čeprav sem delo v laboratoriju opravljala le en mesec, me je zanimalo mnogo stvari. Ker nisem polovičarski človek, sem za vsako stvar želela vedeti, zakaj in s kakšnim namenom jo opravljam. Tako sem prve dni Romani postavila tisoč in eno vprašanje, na katera mi je z veseljem in potrpežljivostjo odgovarjala. Ko pa je odšla na dopust, sem svoja vprašanja prestavila na Darjo, ki je včasih odgovore, verjetno nehote, preveč zavozlala, tako da sem na koncu namesto odgovora, dobila le tri nova vprašanja. Največ rešitev na svoj zakaj pa sem našla pri Mateji, ki se je kljub svojemu odgovornemu položaju vedno obnašala kot povsem preprost, sproščen ter odprt človek in mi prav nikoli ni dajala občutka nedostopnosti ali vzvišenosti. Tako sem počasi spoznavala laboratorijsko poslanstvo in vsak dan izvedela kaj novega in enkratnega.

Zanimiva je bila predvsem druga polovica meseca, saj sem znala poleg dolgočasnega čiščenja digestorija in jutranjega pobiranja vzorcev, veliko nalog opraviti že povsem samostojno. Prav tako pa se je povečala navezanost na ljudi, s katerimi sem delala. Pravzaprav se na ljudi s toliko toplino v očeh in iskrenim nasmeškom na obrazu nikakor ni težko navezati.

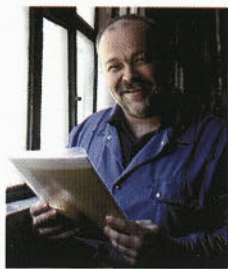
Ta prijetna skupinica je vsekakor dokaz, kako čudovito je lahko delo, če ljudje delujejo kot celota, si med seboj pomagajo in ne opozarjajo le na nepravilnosti, temveč znajo brez zavisti in z iskrenim pogledom v oči izreči tudi pohvale. Delo v tako pozitivnem ozračju je res pravi užitek in z veseljem bom drugo leto spet oblekla belo haljo.

Rada bi se zahvalila Mateji, Romani, Željki in Darji za to prelepo izkušnjo, za zaupanje in vse iskrene besede, misli ter nasmeške. Skratka, hvala za vse prelepe mavrične dni.

Barbi Gračner

POLETJE V OČEH SINDIKALISTA

Ni še dolgo tega, ko smo komaj čakali poletje in počitnice na morju, pa je vse to že minilo in je pred nami jesen. Letošnje poletje nam je postreglo z obilico vročega vremena, sušo in z nevzdržnimi delovnimi pogoji v proizvodnji. Res je, da je vodstvo poizkušalo omiliti vpliv visokih zunanjih temperatur na zaposlene v proizvodnji, pa so odpovedovali tudi računalniki. Čeprav so vsi prostori v katerih se nahajajo klimatizirani.

Ljudje niso odpovedali. Čeprav je delo potekalo na temperaturah, ki bi jih lahko pričakovali v peklu in ne na svojem delovnem mestu, so ljudje vztrajali. Saj bomo tudi mi dočakali tista svoja dva tedna dopusta, kot nam jih obljublja zakon, so dejali. In so jih dočakali, čeprav sta bila dva tedna za mnoge med nami različno dolga in različno tolmačena. Tudi to se je na koncu uredilo.

Pa je prišla zastrupitev s hrano. Salmonela. Zahrbna bakterija, ki ti lahko pusti posledice za vse življenje, se je naselila v telesa več kot stotim našim sodelavcem in sodelavkam. Vzrok - previsoke temperature. Odpovedujejo hladilniki in zamrzovalniki. Zopet te temperature. Previsoke za stroje in naprave.

Ljudje pa so stisnili zobe in delali. Tudi preko rednega delovnega časa. So pač izredne razmere. In so zopet zdržali. In so imeli pri vsem tem še srečo, da je bilo zunaj toplo. Voda pod tuši je bila namreč večkrat hladna.

Prišel je september. In z vročino smo za letošnje tudi opravili. Vsaj mislili smo tako.

Pa smo jo zopet dobili. Zastrupitev. Tokrat z vodo. Ponovno množica pri zdravniku. Zasedbe na izmenah ni. Pa so ljudje zopet stisnili zobe in delali. So pač izredne razmere. In so delali. In bi delali prvi dan tudi brez vode, če je ne bi v tovarno dostavil sindikat. Tisti, ki pozna pojoje v obratu proizvodnje in

pregleda, ve koliko tekočine se dnevno zaužije. Pa smo na to kar nekako pozabili.

Prav tako kot smo že vsi pozabili, kdaj so se pri nas nazadnje dvignile plače. Pretekli mesec, bodo rekli nekateri. Res je. Vendar samo za odstotek, ki je zakonsko določen zaradi rasti življenjskih stroškov. Tako kot vsa leta nazaj. Plačani smo pač po Kolektivni pogodbi iz preteklega tisočletja in v zadnjem desetletju na tem področju pač ni bilo premika.

Najde se milijon izgovorov, da se nebi delala sprememba tarifnega dela Panožne kolektivne pogodbe. Pa čeprav smo čisto na repu med vsemi gospodarskimi panogami. Pa saj ni hudega. Ljudje pač veliko prenesemo. Stisnemo zobe in delamo. Pa naj bo vročina ali mraz. Bojim pa se, da nekateri mislijo, da verjetno ne bomo prenesli dviga plač.

Priznati moramo, da se je v zadnjih desetih letih v naši tovarni premaknilo veliko stvari - na bolje. Veliko je bilo narejenega na izboljšanju delovnih pogojev, sanirala se je streha, ločili smo proizvodno halo - topli del od hladnega, nabavljali so se novi, modernejši stroji, na katerih je lažje delati, na novo smo zastekli del tovarne, ki gleda na cesto, pokrili južno dvorišče. Pridobili smo certifikat ISO 2001, uvajamo metodo 20 ključev... res je, veliko je bilo narejenega. Vendar se vseh novosti in izboljšav zelo hitro navadimo in jih vzamemo za dejstvo. Prav tako zelo hitro pozabimo, kako je bilo prej slabo. Ljudje pač spremembe hitro vzamemo za svoje. In prav je tako. Prav je, da se dela na izboljšanju delovnih pogojev. Prav je tudi, da se dela na polepšanju izgleda naše tovarne. Prav je tudi, da se dela na ureditvi okolice.

Mislil pa, da bi bilo še kako prav, če bi se začelo premikati tudi pri politiki plač.

Lepo je delati v lepi tovarni. Delo pri nas ni lahko. Niti v normalnih pogojih. Letošnje poletje in začetek jeseni pa nista bila "normalna". Vendar tudi v takšnih razmerah je bilo delo opravljeno.

Upajmo, da bo nadaljevanje jeseni lepše. Da bo lepši tudi naš pogled na plače. In če se ne moremo, kar se plač tiče, dogovoriti na nivoju države, naredimo nekaj na nivoju tovarne. Sedimo za mizo in je

najdimo rešitve. Imamo dobro vodstvo. Imamo dobre poslovne rezultate. Imamo tudi dobre delavce. Dajmo dobrim delavcem tudi dobro plačilo. Star pregovor pravi, da je zadovoljen delavec dober delavec. Mi pa dobre delavce imamo, potrebno jih je le še zadovoljiti.

Morda je prvi del mojega pisanja koga prizadel. Morda se komu zdi hujskaški, pisan z namenom, da bi med ljudi sejal nezadovoljstvo, slabo voljo, nestrpnost...

Moj namen ni bil takšen. Prisluhnil sem pogovorom med zaposlenimi. Med delavci v delavnicah, v proizvodnji, kontroli, skladiščih... Skušal sem prikazati, kako oni vidijo trenutno stanje. In kako gledajo na prihodnost. Ta pogled je optimističen. Tudi na plače.

In tukaj bo potreben dogovor. Za dogovor sta potrebna dva. In sindikat se je pripravil dogovarjati.

Matej Kaiser

ZAHVALA

*Naše življenje je bežno kakor jesenski oblaki,
leta življenja so kakor bliski strele na nebu
in kakor hudournik s strme gore odhrumijo mimo nas.*

Tako nekako je preteklo prvih petdeset let mojega življenja. Še vedno se spominjam tega, ko sem kot vajenec začel delati v Steklarni. Takrat sta me želja po drugačnem življenju in radovednost po spoznavanju sveta zvalili na ladjo. Leta so minila, spomini pa so ostali tam, kjer jim čas ne more do živga, v mojem srcu. Prav tako kot bodo ostali spomini na vsa iskrena voščila, želje in darila. Zato bi se rad zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem, nadrejenim in izvršnemu svetu sindikata za vse lepe želje ter tople stiske rok in prekrasna darila, s katerimi ste me pospremili v petdeseta leta.

Iskrena hvala,
Marjan

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža in očeta

Gerharda DELPINA

se iskreno zahvaljujema vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot, podarili sveče in za izrečene tolažilne besede. Iskrena hvala za odigrano tišino, pevcem Steklarne Hrastnik za odpete žalostinke in govorniku Darku Šrenku za poslovilni govor. Zahvaljujema se tudi vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja.

Žalujoci: žena Hilda, hči Ines ter ostalo sorodstvo

ZANIMALO VAS BO

Kako hitro beži čas.

Zopet so okrog trije meseci, na čas dopustov smo že skoraj pozabili. Zdaj si želimo, da bi vročino, kakršne smo bili deležni čez poletje lahko potegnili iz vreč in prihranili pri ogrevanju. Še bolje pa je, da si zaželimo kaj uresničljivejšega, npr. užitke na sprehodih po čudovito obarvanih gozdovih.

OPAL HRASTNIK d.o.o.

V teh novičkah pa vas obveščamo o dogodkih s kadrovskega področja, ki se nanašajo na letošnje obdobje:

V zadnjih treh mesecih je našo strukturo obogatil en nov sodelavec tehnični direktor Ernest Jazbec.

V istem obdobju je prekinilo delovno razmerje deset sodelavcev: sporazumno dva - Mario Micin in Alen Pucelj - odnašalca, izvijalka Hasnija Selimovič se bo še bolj posvetila svojemu bolnemu sinu, pregledalka Mihaela Brečko je zaradi smrti moža upravičena do vdovske pokojnine, invalidsko sta se upokojila Hanumica Huzejrovič - odbijalka in Zlatko Bevc voznik viličarja, redno - starostno pa so se upokojili Zdravko Ranzinger nabiralec 1- brigadir, ter pregledalke Mira Oblak, Joži Centrih in Marta Mekše.

Trenutno imamo tako 225 zaposlenih (18 za določen čas), od tega 132 moških in 93 žensk.

JUBILANTI

V tem času sta dva delavca izpolnila okrogli delovni jubilej:

- 10 LET Jernej STOPINŠEK
- 20 LET Koviljka MOKOTAR

Čestitamo.

OSTALO

V družini Stanislava Merzdovnika so sredi poletja dobili še enega člana- pridružil se jim je sin Mark, naš delavec Srečko Jakopič pa si je malo kasneje družino šele osnoval z družico Hajro. Veliko prijetnih uric vsem.

Čestitamo.

Kadrovski referat
Marinka Anžlovar

STEKLARNA HRASTNIK-VITRUM d.o.o.

V zadnjih treh mesecih smo v Steklarni Hrastnik - Vitrum d.o.o. na novo zaposlili 5 delavcev. Za določen čas so sklenili delovno razmerje Darjan Tavčar, viličarist v Skladišču gotovih izdelkov, Vojka Kauzer, pregledalka v obratu pregleda, Duška Vukič, administratorka ter Željka Kadunc, ki bo opravljala delo analitika v laboratoriju vse do vrnitve začasno odsotne delavke iz tega obrata. Dolgo pričakovane okrepitve je v mesecu septembru dobil Proizvodni sektor, natančneje delavnica za vzdrževanje orodja, kjer smo na delovno mesto cizelerja za nedoločen čas z dvomesečnim poskusnim delom zaposlili Romana Straška.

Delovno razmerje se je v tem obdobju **PREKINILO** 6 delavcem. Za sporazumno prekinitve so se odločili Andrej Gnus, ki je bil zaposlen kot strojnik v Proizvodnem sektorju, Andrej Prelovec, samostojni komercialist, in Zdenka Mekše, pregledalka v obratu pregleda. Delovno razmerje, sklenjeno za določen čas, se je v mesecu juliju izteklo 3 delavcem, dvema, zaposlenima v obratu pregleda, Jožici Mejač, pregledalki, Bojanu Cimperšku, viličaristu, ter Aniti Vavtar Abram, zaposleni kot administratorki v Komercialnem sektorju.

Trenutno je v podjetju zaposlenih 421 delavcev, od katerih je 241 moških in 180 žensk. Podatek zajema 33 delavcev sprejetih za določen čas.

JUBILEJNE NAGRADE

- 20 LET: Fabijan Karmen, Pavlič Andreja

IZOBRAŽEVANJE

Na Poklicni in tehniški gradbeni šoli v Celju je v septembru zaključil s šolanjem Dušan Bajda, zaposlen kot šamoter v Sektorju zmesarne in vzdrževanja ter si tako pridobil poklic gradbenega tehnika.

OSTALO

Prvojenec Nejc je v mesecu juliju razveselil našega delavca Viktorja Kepa, v istem času pa je svojega drugorojenca Urbana dobil tudi Dejan Tovornik.

Čestitamo.

Kadrovik
Janja Rojko

STEDEK d.o.o.

V tem obdobju smo **SKLENILI** delovno razmerje z dvema delavkama, in sicer z Mileno Hribar na delovno mesto računovodje ter Bojano Ručman na delovno mesto knjigovodja. Obe delavki sta zaposleni v Finančno računovodskem sektorju. Zaradi izteka pogodbe o zaposlitvi za določen čas je bilo delovno razmerje **PREKINJENO** 3 delavkam: Zijadi Dorić, Zehti Biščić ter Mirsadi Ciglenjak, vse tri so bile zaposlene v obratu

satirnirnica. Tako to obdobje zaključujemo s 83 zaposlenimi - 64 žensk in 19 moških.

ZUNANJA PRESOJA PO STANDARDU ISO 9000:2000

Obveščamo vas, da smo uspešno opravili zunanjo presojo po standardu ISO 9000:2000.

Splošno kadrovska služba
Metka Gabrič

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Feliksa Vavtarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem izmene Fabijan Povše ter celotnemu kolektivu Steklarne Hrastnik za izkazano pomoč in darovano cvetje.

Žaluojača žena Joži, hči Anita in sin Denis.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi naše drage mame

Ane Klopotan

se vam iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, objavljeno osmrtnico, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Prav tako se zahvaljujemo godbi za odigrane žalostinke in pevcem za prelepe pesmi.

Še enkrat za vse iskrena hvala.

Hčerke Anita, Joži in Marija z družinami

ZAHVALA

Ob boleci izgubi drage žene, mame in babice

Štefke Debelak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in svece. Hvala vsem za izkazano pozornost, tolažilne besede in izrecena sožalja.

Žaluojača: mož Lado in sin Tine z družino

GASILSKI KOTIČEK

Najprej opravičilo tistim, ki so pogrešali članek v zadnji številki Steklarja, to se dogaja tudi "najboljšim".

Letošnje poletje je za naše društvo minilo dokaj mirno, saj smo se klicu "na pomoč" odzvali le trikrat (poplava in iztok stekla). Zato pa je bilo na družabnem področju bolj živo, saj smo zopet organizirali srečanje - piknik, na katerem smo se srečali z našimi prijatelji iz Bohinjske Bistrice. Letos smo se odločili malo drugače, saj smo jim omogočili prijetno kopanje v Rimskih Toplicah, kjer so ob lepem vremenu nadvse uživali. Po končanem "martinčkanju" in

kopanju pa smo odšli na Kopitnik k Lovski koči, kjer smo ob živi glasbi, dobri jedachi in pijači preživeli lepo popoldne vse tja do zgodnjih jutranjih ur. To je bil pravi piknik, saj nas je bilo vseh skupaj približno 70. Za piko na "i" pa je poskrbela tekmovalna desetina, ki je tisti dan dopoldan v Trbovljah osvojila tretje mesto na regijskem tekmovanju gasilskih enot, čestitke njenim članom. Da ne bom preveč dolgovezil, pa nekaj fotografij za pravi vtis, saj povedo več kot besede.

V letošnjem letu je s pomočjo generalnega direktorja g. Stojana Binderja in na osnovi dogovora na občnem zboru stekla akcija za preureditev in dodatno opremljanje našega "kombiniranega" vozila. Pridobili smo ustrezno ponudbo in tudi datum za pričetek same izvedbe. Vozilo bomo 06.10.2003 odpe-ljali na preureditev. Za nas gasilce bo to izredna pridobitev, saj bomo s tem rešili mnogo težav, do katerih je

Zmagovalca v biatlonu..

prihajalo na intervencijah pa tudi na vajah.

Pozivam in vabim vas že sedaj na dan odprtih vrat, kjer si boste lahko ogledali vozilo in se

seznanili z našimi delom. Datum in ura bosta objavljena pravočasno.

Upam, da bo udeležba večja, kot je bila v lanskem letu.

Za vse, ki ne boste uspeli priti na dan odprtih vrat, bom v sliki in besedi opisal kaj vse bo novega na našem vozilu.

V društvu smo se tudi izobraževali, saj je pet naših članov pridobilo naziv gasilski častnik in s tem bistveno pripomoglo k boljši usposobljenosti. Čestitam.

Najhitrejši...

Najhitrejša na hoduljah..

Veterani v sproščenem pogovoru...

Trio "Tišina"

Pomagali smo tudi pri zahtevnem delu na hidrantnem omrežju, kjer se je izvajalo posodabljanje in vzdrževanje napeljav in naprav in tudi samega požarnega rezervoarja. Gasilci smo namreč očistili notranjost in ga ponovno napolnili s 400 m³ vode.

Kot vedno vas tudi tokrat opozarjam na previdnost na delovnih mestih kjer koli v steklarni, saj le tako lahko preprečimo težave, ki se lahko pojavijo. Še enkrat vas obveščam, da v primeru požara ali druge nesreče pokličete na lok. št. 622 (receptor v steklarni Hrastnik) ter mu sporočite kdo kliče, od kod kliče in kaj se dogaja. To velja samo za območje steklarne in skladišča v Podkraju.

Do prihodnjic z gasilskim

NA POMOČ!
Andrej Časar

UTRINKI IZ ZGODOVINE STEKLARNE HRASTNIK...

Steklarska kolonija, slikana 1923. Vse tri hiše prezidane oz. dvignjene iz pritličnih hiš v enonadstropne - prva desno l. 1888, druga l. 1904, tretja spodaj levo l. 1905.

V steklarski koloniji je stalo prvotno 8 pritličnih stanovanjskih hišic. Leta 1888 so zgradili 3 hiše od kemične tovarne navzdol ob cesti - prvo enonadstropno hišo s 24 stanovanji. Drugo na hribu so pozidali leta 1904 nad dvema pritličnima hišama leta 1905. Po prvi svetovni vojni so zadnjo (sedanja hišo na Cesti 1. maja 20), to je hiša poleg garaže za osebne avtomobile (sedaj stanovanje Kajič-Groznik) in končno leta 1924 lovsko kočjo (Jägerhaus). Leta 1929 so prestavili hišo iz Zagorja v bližino Cizelnove hiše (Lebring).

Cizelnovo hišo so pozidali leta 1920. Leta 1936 so zgradili podporno hišo v koloniji.

Samski dom v Podkraju so sezidali leta 1948-49, v letih 1952-1953 pa 5 dvostanovanjskih hiš čez Savo in dvostanovanjsko hišo na ekonomiji, leta 1954 dve dvostanovanjski hiši čez Savo. Tri bloke na železniško postajo so zgradili v letih 1946-1948. Vse te nove stanovanjske hiše so komfortne.

Steklarske peči

Prvotno je bila v steklarni samo ena peč s 50-60 delavci. Leta 1880, ko so Omerzijevi prišli v Hrastnik, sta bili že dve peči, obe po 12 malih loncev.

Leta 1886 so zgradili še eno malo peč na dva lonca za poskuse, da bi več proizvajali. Leta 1900 so prišli prvi zidarji - pečarji iz čeških Sudetov (Vencelj Urman, Franc Posaner) in zgradili novo večjo peč za 18 delavnic. Peč je imela 4 velike lonce in 10 manjših 18 delovnih mest. Ko so začeli to peč ogrevati, je pri hladilni peči nekaj eksplodiralo. Med steklarji je nastala panika, a ni bilo nič hudega. Leta 1900 so prezidali drugo malo peč v večjo s 14-imi lonci - 10 večjih in 4 mali - s 90cm premera. Iz enega lonca so jemali maso skozi dve odprtini. Leta 1904 so zgradili drugo veliko peč, tam, kjer je sedaj prva bana.

Leta 1907 so zgradili prvo bano (kadno peč) na prostoru za pakiranje.

Leta 1923 so podrli 12-lončno peč in postavili novo peč na 14 loncev na istem mestu. Istega leta so postavili nove generatorje z vrtečimi rešetkami.

Leta 1925 so podrli eno lončno peč (pipenhofen) in postavili na istem mestu drugo lončno peč (fuksofen). Taka peč je še danes pri izhodu iz tovarne, zgrajena je bila 1928.

Leta 1926 so postavili na mestu 14-ločne peči drugo bano, in sicer za belo steklo.

Leta 1928 so pozidali na čisto novem mestu novo 8-lončno peč. Takrat je bil štrajk, ki je trajal 4 mesece. Načrte za peč je naredil Hefler Ablow bratranec.

Leta 1932 so preuredili zidano lončno peč iz leta 1925 (fuchofen) v bano.

Leta 1935 so predelali bano, zgrajeno leta 1932, v modernejšo.

Leta 1936-37 so podrli tretjo bano in zgradili na tem mestu dve mali bani po 8 delavnic, ki so bile prenatrpane, zato je sedaj 6-7 delovnih mest, projektiral je inženir Fintajzen.

Leta 1954 so postavili dvooločno poskusno peč. Malo novo kadno peč so postavili v mesecu marcu in aprilu 1957 iz lastnih sredstev. Uporabljali jo bodo za opalno steklo. K tej peči so zgradili nov dimnik, visok 40m.

Leta 1957 so podrli zadnjo staro peč in na tem mestu zgradili novo sodobno peč.

V Hrastniku so delali v začetku tudi šipe, vendar so to leta 1876 opustili. Steklarji za šipe so prišli s Češke. Tudi v Jurkloštru so delali šipe.

Steklarji so hodili po malico (kruh, žganje) k Tamborju (nad Hoffbauerjevo hišo). Leta 1885 pa je Hoffbauer odprl v svoji hiši (kupljeni od Zenuttija) branjarijo, kmalu nato pa je pekel tudi kruh in odprl gostilno.

Okrog leta 1880 je bil Hoffbauer pek v Roševi pekarni, ki se je nahajala v stari brusilnici spodaj. Leta 1879 ni bilo brusilnice, prej pa je bila. Odprli so jo spet leta 1880, ko je prišel brusač in graver Janiček iz Loke pri Žusmu. Po rodu je bil Čeh. Janiček je umrl med leti 1885-1890 v celjski bolnišnici za jetiko - silikozo.

V posloplju stare brusilnice je bila spodaj pekarija, zraven pa mlin za kremen in stope. V prvem nadstropju je bila brusilnica, na podstrešju pa dve stanovanji. Za stopama je bila žgalna peč. Brusilnica, mlin in stope so bili na vodni pogon.

Leta 1883 je prišel v Hrastnik Franc Wielschnigg (Vilčnik) iz Koroškega. Rojen je bil 31.3.1871 v Föderlachu v Zilski dolini na Koroškem kot sin revnega kmeta in godca. Kot 12-letni deček je prišel v Hrastnik k teti Jeri Janaček. Vilčnik je hodil v hrastniško ljudsko šolo, nato je odnašal, potem se je izučil pri Janičeku za brusača. Takrat so bili hrastniški brusilci umetniki. Janičekova žena je bila Vičnikova teta. Vilčnik je eno nogo pohabljen od rojstva in ni mogel opravljati brusaškega poklica. Nekaj časa je delal kot pregledalec. Imel je veliko željo po znanju in je prebil ves prosti čas ob knjigah. Želel si je pridobiti čimveč višjega strokovnega trgovskega znanja. Zanimal se je tudi za kemijo. V Ljubljani je položil izpite in na podlagi tega znanja ga je takratni lastnik kemične tovarne Gass zaposlil kot korespondenta. Vilčnik se je kot samouk naučil več evropskih jezikov, za katere je imel posebno veselje. Leta 1897 se je poročil s hrastničanko Luiso Guerra. Leta 1901 je bil pozvan v hrastniško steklarno kot nekak namestnik ravnatelja Prosinagga. Ko je odšel konec leta 1902 Hermann Prosinagg v steklarno Zagorje, ki je bila last TPD (Trbovljska premogokopna družba), je leta 1903 Vilčnik prevzel vodenje hrastniške steklarne. V uradnem aktu je bil vpisan kot prokurist in namestnik lastnika.

Vilčnik si je zadal nalogo, da popolnoma obubožano steklarno spet postavi na noge, kar mu je tudi uspelo s pomočjo tehničnega in trgovskega znanja, s pomočjo organizacijske zmožnosti in svoje marljivosti. Opustil je izdelovanje samo finega brušenega stekla in začel izdelovati bolj trgovsko steklo. Zanj je našel trg v Evropi in prekomorskih deželah. Saniral je steklarno in jo prezidal v modernejšo tovarno. Od leta 1903 dalje se je firma imenovala Viljem Abel z dediči, 4.1.1903 je dobila firma obrtno dovoljenje, Vilčnik postane prokurist, 21.8.1906 pa solastnik steklarne.

Leta 1912 je vzel v najem steklarno v Zagorju od TPD. Leta 1913 je prevzel poleg steklarne še vodstvo kemične tovarne kot ravnatelj. Leta 1915 je kupil steklarno v Straži pri Rogatcu, pred vojno še steklarno za ploščice v Daruvarju in leta 1928 steklarno v Paraččinu v Srbiji.

Steklarna v Daruvarju leta 1921 - izdelava šip

Leta 1916 je prevzel od dr. Höhra zdravilišče Slatina Radenci, od koder je pošiljal slatino (kisla voda -najboljša evropska zdravilna voda) v steklenicah iz Straže in Hrastnika skoraj na vse kontinente sveta.

Vilčnik je sčasoma postal solastnik vseh zgoraj omenjenih steklarn in zdravilišča Slatina Radenci. Steklarne in kemične tovarne je rešil propada. Kot rečeno, je ogromno pomagal Hrastniku v gospodarskem pomenu, narodnostno pa je veliko škodoval. Na njegovo pobudo so v Hrastniku zgradili ponemčevalnico, to je nemška šulferajska šola. Že pred 1. svetovno vojno je bil okrajni predsednik nemškega Volksrata, zato je moral po 1. svetovni vojni zapustiti Hrastnik. Kot solastnik je prevzel Radenske toplice - zdravilišče čisto v svoje roke in se preselil v Radence. Abelovim dedičem pa so ostale zgoraj omenjene steklarne.

Leta 1921 so firmo preimenovali v **Zedinjene tvornice steklarn stekla d.d. Zagreb** pod predsedstvom Viljema Abla mlajšega.

Vilčnik je umrl 13.7.1926 zaradi kapi v Radencih. Z ženo sta pokopana v grobnici zdraviliške kapele. Vilčnikova sestra (ga. Božič) je živela leta 1955 v Trbovljah. Povedala je, da so doma na Koroškem govorili še "vindiš" - slovensko.

Franc Vilčnik (Wieltschnigg)

Leta 1873 so bili zgrajeni prvi generatorji v bližini same steklarske peči. Te generatorje so kurili samo z orehovcem. Leta 1900 so prestavili generatorje blizu ceste. Tudi tu so kurili še kar z orehovcem. Potem so vlagali premog zgoraj, spodaj pa širali in vozili pepel v potok. Cesta je bila takrat tik ob steklarni. Leta 1911 so prestavili cesto k potoku, ker so postavili ob steklarni kotlarno (parni kotel) in nove generatorje. Takrat so začeli kuriti s premogovo šuto (premogov zdrob), ki so ga lovili v potoku Boben. Za kotlarno so bile posebne naprave za lovenje drobnega premoga, premikajoča mreža na vodni pogon.

Verižno dvigalo, škatle za premog, ki je padal kar v hunt, s katerim so vozili premog k generatorju. Vsaki dve uri so morali odpreti (odkopati) eno od 10-ih odprtih pri generatorju, očistiti pepel in spet zazidati. Ob nedeljah so odprli vse odprtine in jih očistili. Kanale je čistil sam Vilčnik. Kurjači v kotlarni so bili neizkušeni ljudje, edino Žani (Koritnik) je bil preizkušeni kurjač, ki je za to odgovarjal. Leta 1923 so zgradili moderne generatorje zraven kotlarne. Leta 1941 so prestavili generatorje na današnje mesto (četrt po številu).

Dimniki:

Prvotno je imela steklarne dva manjša dimnika, pozneje še enega. Leta 1906 so postavili najvišji dimnik, ki so ga leta 1928 podaljšali za 6m, tako je bil visok 42m (zidar Heidenschütz) in ga leta 1937 podaljšali še za 3m, tako da je danes visok 45m. Leta 1907 so podrli dva od treh manjših dimnikov.

Leta 1928 so podrli tretji manjši dimnik in postavili nov dimnik za novo lončno peč (zidar Šmid). Leta 1941 so zgradili 35 m visok dimnik pri novih generatorjih. Leta 1954 so zidali mali dimnik za malo dvolončno peč. Prej je bil ta dimnik za peč, kjer so žgali šamot. Leta 1957 so zgradili še eden 40 m visok dimnik za novo malo kadno peč, leta 1959 70m visok dimnik in 1960 75 m visok dimnik.

Leta 1870 je dobil stari Drnovšek iz Drage dovoljenje steklarne, da sme postaviti jez na potoku Boben (Cizelnova hiša) in speljati vodo na mlin. Leta 1988 je bila huda povodenj, ki je uničila Drnovškov mlin. To je bil zadnji mlinar, stari oče steklarja Jožeta Gruma.

Trgovina s steklom:

V starih časih so poslali vsak en vagon stekla trgovcu Kolmanu v Ljubljano. V Kolmanovi trgovini so prodajali cilindre, ki so že v steklarni dobili žig "Kolman". Steklenice "Srebrnic" so pošiljali vsako leto 6 vagonov v zdravilišče Srebrnice v Bosni.

Pred 1. svetovno vojno so delali steklenice vseh vrst, pikaste "Rudolferce", bele in zelene medicinke, razne lahke kozarce. Steklar Miško na napihal v eni uri 100 lahkih kozarcev in jih tudi popolnoma izgotovil, tako da jih ni bilo treba dati v dodelavo v brusilnico. Mnogi steklarji so napihali 1000 takih kozarcev v 11-ih urah. Težkih kozarcev pa so naredili 80 v eni uri. Rumove steklenice je pihal steklar Janez Žibret (ki je imel zelo sloke noge steklarska bolezen).

Požari:

Leta 1885 je do tal zgorelo skladišče za slamo. Bilo je z zalogo vred zavarovano za 500 goldinarjev. Stalo je tam, kjer danes stoji glavno skladišče za steklo.

Leta 1922 je zgorela šupa za slamo. Zgorelo je 50 vagonov slame, vžgala se je tudi lokomotiva. Zgorelo je tudi skladišče, ki se držalo na eni strani, na drugi strani pa je bil industrijski tir. Požar je nastal zaradi vročih tambaric (hladilnih peči). Zgorel je tudi del steklarne in kovačnica po osvoboditvi leta 1946. Ogenj je bil podtaknjen afera delegata Puflerja.

Tatvine:

V steklarni so bile vedno tatvine stekla, jermenov in železa. Kasneje pa so zaradi večje pazljivosti vratarjev in nočnih čuvajev, boljšega zaslužka steklarjev in zavesti steklarjev, da so solastniki steklarne, tatvine postale redkejše.

Nekoč stari Jugoslaviji je nek kmet pripeljal velik voz slame in jo zmetal poleg šupe za slamo. Vso to slamo so odnesla steklarske žene za steljo svojih prašičev. Žene so kaznovali s 24 urami zapora (med njimi je bila celo pobožna žena steklarja Karla Obermajerja).

Steklar Ivan Blazi (Martinijev Hanzel), nezakonski sin Franca Martini, je bil rojen leta 1886 v Ribnici na Pohorju. Leta 1897 je prišel v Hrastnik iz Aleksandrije v Egiptu. Oče Franc je bil rojen v Ribnici na Pohorju. Delal je v steklarni v Lovrencu na Pohorju, nato v steklarni Kramsi na Tirolskem. Oče Franc je umrl leta 1924.

Blazi je hodil v šolo v Aleksandriji samo tri mesece, v Hrastniku pa eno leto pri ge. Gradišnikovi. Ko je prišel v Hrastnik, je znal nemško in italijansko. V Hrastniku se je naučil slovensko. Bil je nepismen, pri vojakih se je naučil podpisati. V steklarni je delal 50 let (1899-1949). Pravzaprav je delal že od 1892, torej 57 let, ko je stiskal modele pri očetu kot šestletni deček.

Oče je zaslužil 220 do 240 kron na mesec. Od tega je plačal pomočnike 38 kron in vajenca odnašalca 18 kron. Ostalo mu je od 164 do 184 kron. Seveda si je moral sam nabaviti steklarsko orodje. Mojster je zaslužil dnevno najmanj 5 kron.

Blazijev ded, steklar, je imel na Pohorju tri krave. Pozimi je hodil Blazijev oče kot deček bos po snegu po krmo na pohorske planine. Otroci so bili slabo oblečeni. Vrečo so prerezali, sešili dve hlačnici in take hlače so nosili otroci, saj je vladalo siromaštvo. V Piranu se jim je godilo boljše. Zaslužili so do 12 goldinarjev dnevno, a so morali plačati pomočnike in odnašalce. Ker denarja niso zapravili in ker niso zaupali hranilnicam, so si za višek denarja nabavili zlatnike. Ko so prišli v Hrastnik, so bili vsi dobro oblečeni in so jih slabše oblečeni Hrastničani zaničevali. V Hrastniku se ni tako dobro zaslužilo kakor na jugu, zato so segali po rezervi. Hodili so v trgovino Vovk po manufakturno blago. Trgovec Vovk jim je plačal turško liro po 12 goldinarjev in angleško po 11,90 goldinarja. Ko so odšli iz Aleksandrije, so od lastnika prejeli odpravnino v zlatu.

Ivan Blazi je bil upokojen v 8. pokojninskem razredu. Isto pokojnino so imeli Hudi, Jager in Grum. Blazi je še povedal, da se je nekoč v steklarni Köflach zrušila streha pod težo snega. Steklarja Badelka so potisnile ruševine k odprtini peči in je zgorel, več steklarjev je bilo mrtvih.

Iz zapiskov nadučitelja Alojza Hofbauerja pripravila Alenka Leskovšek

Nadaljevanje v naslednji številki...

Nagradna križanka

	FRANCOŠKI PISATELJ PREDHODNIK REALIZMA (HONORE DE)	ZNIŽANJE VODNE GLADINE	PASMA PSOVI	DANSKI OTOK	PRAZEN UP SLEPILO	A	VELTŠKA RODOVNA SKUPNOST	RICHARD EGAN	KOVAŠKA OBRT	A	MESTO V ARGENTINI	GRŠKI OTOK V JONSKEJ MORJEM	ITAL. ALPŠKI SMUČAR (IVANO)	HRVAŠKI ZUNANJI MINISTER PICULA
	SLOV. PESNICA (ELZA)					OTOK V JADRANU				PISATELJ JAKOB KRAJ PRI ZADRU				
	PRINOS IMETJA					SLIKAR DA VINCI DEL OBRAZA								
	IGRALEC GAZZARA								SLOVENSKI PRAVNIK (SERGIJ)					
SVETLO NEBESNO TELO					BEOTIJEV				ANGL. PEVEC (ADAM) ASTAT			LITIJ VRSTA SUKANCA		
IME RUSKE BALERINE VOLOČKOVE					VRSTA SPOMENIKA									
NEVARNA BOLEZEN														
ZGODNJE VINO				KRAJ PRI DOMŽALAH	ŠPANSKI FILOZOF ERNA MUSER			AVGUST ČERNIGOJ KNJIGA S SLIKAMI		DERIVAT AMONIAKA KOBO ABE				
FENIČAN. BOGINJA LJUBEZNI		ROZINA					RIMA SKEPSA				TIP FIATA SVETILKA, UČILO			
IZBA, MANJŠA SOBA			NAZIV GLAVNI ŠTEVNIK			DARJA LAVTIČAR ANTON SOVRE		KORITO ZA KRMO SPODNJA OKONČINA						AVTOR: KARLI DREMEL
MOTORNO KOLO Z MAJHNIMI KOLESI					SNEŽNI PLAZ. KOLEŠ. DIRKA PO ŠPANIJI					TITAN ŠPANSKI JEZUIT (FRANC)		CESTNA VIJUGA	VRSTA DETELJE	
NAPRAVA ZA DOLOČENO OPRAVILO														
HETMAN KOZAKOV				MESTO V BOSNI SLOJ USEDLIN						TOP				
PAULA ABDUL		SKANDI-NAVSKO MOŠKO IME	ZELJE (DOKLER RASTE) POSEST			ČAROVNIK, VRAŽAR				TRŽAŠKI PISATELJ (ITALO) PREPOVED				
MESTO V ITALIJI				ZDRAVILO HUDA JEZA		TROPSKA KUKAVICA	BIBLUSKI PREROK KLOŠČ. KLOP					IVANA KOBILICA PRITOK RENA		
GORSKI MASIV V ITALIJI				PLESNA PRIRE-DITEV		PIANIST BERTONCELJ GORA V SVICI		OPORIŠČE NATA V ITALIJI						
GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO				PREBIV. ESTONIJE				AMER. JAZZ GLASBENIK (SIDNEY)						
AMERIŠKI PRED-SEDNIK				NAUK O RAVNO-TEŽJU TELES				ŽENSKA, KI POPRA-VLJA URE						

Ime in priimek:

Davčna številka:

"Moj sin je nor kot tale stol" se pritožuje Peter prijatelju in pri tem, da bi bil prepričljivejši, močno potrka po stolu.

"Očka, nekdo trka! Ali naj odprem? Vzklikne sin, ki sliši trkanje.

"Pusti sinko, bom jaz odprl, Verjetno iščejo mene!"

*

"Včeraj sem skozi okno opazoval sosedo, ki stanuje nasproti mene. Stal je ob oknu, v obraz je bil videti strašen, okoli ust je imel peno, v roki pa je držal dolgo rezilo!"

"In, si videl kaj je storil?"

"Nekaj časa se je opazoval v ogledalu, nato pa se je začel briti!"

Nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bo žreb razdelil nagrade v obliki vrednostnega bona, ki ga bodo nagrajenci lahko vnovčili v naši industrijski trgovini:

- nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev
- nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev
- nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do 30.11.2003. Reševalce prosimo, da pripišejo svojo davčno številko.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.1/2003 smo prejeli 46 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

- nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev: Zvone Sihur, upok.
- nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev: Petar Tosić, upok.
- nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev: Nada Kavšek, upok.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

VODORAVNO: star, roto, Brad, ŠTIRIDESET, oaza, LET SODELOVANJA, SH, ZA, Vidav, NB, Petr, Inka, Ečo, racak, Elea, cirkas, Rhone, iks, Atair, Lawrence, Šolta, stope, Atila, stanica, amater, okus, risalo, Adonis, JT, cink, fama, Annakin, erar, udav, Li, lavina, Ni, zatik, rej, tlačan, TS, brana, ica, oprema. K.D.

STEKLAR

Steklar - glasilo poslovne skupine Steklarne Hrastnik ureja uredniški svet: Marinka Anžlovar, Janja Rojko, Metka Gabrič, Mojca Lavrič, Simona Rugelj in Alenka Leskovšek.

Glavni urednik: Soniboj Knežak.
Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
Fotografije: Branko Klančar.
Lektor: Herta Erman.
Grafična priprava in tisk: Tiskarna Tori

Naslov uredništva: Steklar Hrastnik, C. 1. maja 14, tel.: 03 56 54 600.